

**Godišnji izveštaj za Konsolidovani bilans
Energoprojekt Entela a.d. za 2015.
godinu**

Beograd, april 2016. godine

U skladu sa članom 2. stav 1. tačka 43. Zakona o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015 - dalje: Zakon), **Energoprojekt Entel a.d. iz Beograda, MB: 07470975** objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2015. GODINU ZA KONSOLIDOVANI BILANS

S A D R Ž A J

- I. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SA IZVEŠTAJEM REVIZORA**
 - 1. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ENERGOPROJEKT ENTEL A.D. ZA 2015. GODINU**
(Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Statistički izveštaj, Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje)
 - 2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2015. godinu u celini**
- II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA**
- III. PODATCI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA**
- IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA**
- V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA**
- VI. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA**
- VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA**

**I 1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ENERGOPROJEKT ENTEL A.D. ZA 2015. Bilans stanja, Bilans uspeha,
Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o
promenama na kapitalu, Statistički izveštaj, Napomene uz konsolidovane
finansijske izveštaje**

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште: NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12. 20 15 године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2014	Почетно стање 01.01.2014
1	2	3	4	5	6	7
	А К Т И В А					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		2.144.522	1.915.603	1.243.422
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		13.289	9.994	7.770
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005		13.289	9.994	7.770
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		1.198.806	1.140.774	708.008
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011				
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012		919.367	896.443	514.770
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		243.177	208.069	154.263
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014		1.924	1.924	1.924
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015				
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и улагања у припреми	0016		34.338	34.338	34.338
027 и део 029	7. Улагања у туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018				2.713
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (020+021+022+023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04 осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (025+026+027+028+029+030+031+032+033)	0024		148.223	120.201	121.181
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026		92.142	84.419	72.750
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027				20.504
043 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0028				

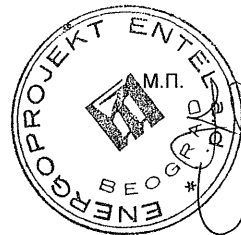
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2014	Почетно стање 01.01.2014
1	2	3	4	5	6	7
044 и део 049	5. Дугорочни пласмани матичним зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству	0029				
045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни пласмани	0033		56.081	35.782	27.927
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		784.204	644.634	406.463
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих правних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања на основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		784.204	644.634	406.463
288	V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		3.688.219	3.177.364	3.070.378
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		10.302	9.444	7.818
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045				
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047				
13	4. Роба	0048				
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		3.462	3.462	
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		6.840	5.982	7.818
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		1.337.843	1.859.303	1.153.757
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				16
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		1.528	2.770	3.782
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055			12.085	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		53.638	34.986	35.765
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		1.282.677	1.809.462	1.114.194
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. Потраживања из специфичних послова	0059				
22	IV. Друга потраживања	0060		9.872	956	1.371
236	V. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	0061				
(23 осим 236) - 237	VI. Краткорочни финансијски пласмани (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		1.201.140	796.376	1.230.282
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткоточни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткоточни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234,235,238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		1.201.140	796.376	1.230.282
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068		865.212	306.099	531.504
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		2.958	5.855	2.397
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070		260.892	199.331	143.249

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2014	Почетно стање 01.01.2014
1	2	3	4	5	6	7
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001+0002+0042+0043)	0071		5.832.741	5.092.967	4.313.800
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		2.472.632	3.487.208	895.344
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) >= 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		3.275.284	2.812.775	2.022.227
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		173.223	173.223	173.166
300	1. Акцијски капитал	0403		173.223	173.223	173.166
301	2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		24.022	23.886	23.698
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		372.031	364.461	78.111
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		72.650	120.352	54.049
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417		2.633.358	2.130.853	1.693.203
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		2.109.749	1.640.154	1.298.870
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		523.609	490.699	394.333
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423) (0422+0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424		619.754	560.190	740.141
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		611.347	552.102	740.141
400	1. Резервисања трошкова у гарантном року	0426		409.955	338.589	588.052
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		201.392	213.513	152.089
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	I. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		8.407	8.088	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2014	Почетно стање 01.01.2014
1	2	3	4	5	6	7
413	4. Обавезе по емитовани хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугогорчни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугогорчни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439			8.088	
419	8. Остале дугогорчне обавезе	0440		8.407		
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		63.495	62.966	14.366
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		1.874.208	1.657.036	1.537.066
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		3.374		
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424,425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		3.374		
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		9.445	5.136	8.440
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		652.294	508.392	546.869
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452		9.075	9.471	9.053
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454		121	1.821	34.530
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456		8.109	8.292	6.388
436	6. Добављачи у иностранству	0457		634.989	488.808	496.898
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44,45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459		505.736	512.287	468.629
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460				
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461		641.350	584.774	482.977
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462		62.009	46.447	30.151
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) => 0 = (0441+0424+0442-0071) => 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463) >= 0	0464		5.832.741	5.092.967	4.313.800
89	Е. ВАНБИЛАСНА ПАСИВА	0465		2.472.632	3.487.208	895.344

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у _____ БЕОГРАДУ
дана 08.03.2016 године

Законски заступник

Полуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01. до 31.12. 2015 . године

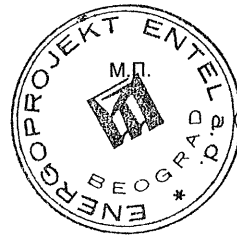
- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002+1009+1016+1017)	1001		5.486.318	3.856.140
60	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002			
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007			
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	III. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		5.480.255	3.856.041
610	1. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		160	158
611	2. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		4.149	43.795
613	4. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје готових производа и услуга на домаћем тржишту	1014		170.536	129.775
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		5.305.410	3.682.313
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ..	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017		6.063	99
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) >= 0	1018		5.105.577	3.747.143
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019		845	
62	II. ПРИХОД ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020			
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023		45.433	44.917
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		78.097	57.121
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		3.221.476	2.334.117
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026		808.922	636.108
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027		68.483	57.761

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		121.839	56.322
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029		760.482	560.797
	V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018) >= 0	1030		380.741	108.997
	G. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001) >= 0	1031			
66	D. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032		95.605	72.698
66 осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033		77.325	54.044
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		25	
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036		7.723	7.784
669	4. Остали финансијски приходи	1037		69.577	46.260
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		10.634	12.850
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		7.646	5.804
56	B. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040		8.362	18.788
56 осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041		37	3
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042		9	
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043		28	
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045			3
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		1.056	2.952
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		7.269	15.833
	E. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048		87.243	53.910
	J. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049			
683 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051			
67 и 68, осим 683 и 685	J. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052		111.720	378.623
57 и 58, осим 583 и 585	K. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053		28.802	31.632
	L. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		550.902	509.898
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69 - 59	M. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056		16	5.045
59 - 69	N. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058		550.918	514.943
	O. ГУБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059			
	P. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060		26.780	26.245
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061		529	
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062			2.001
723	R. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	C. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		523.609	490.699
	T. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		1.239	1.161
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у _____ БЕОГРАДУ
дана 08.03.2016 године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2015 . године

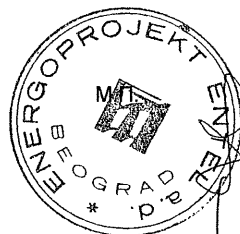
- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A: НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		523.609	490.699
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	B. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			338.650
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011		506.628	61.164
	б) губици	2012		554.330	
	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
335	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
336	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
337	а) добици	2017			
	б) губици	2018			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)) >= 0	2019			399.814
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) >= 0	2020		47.702	
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			48.490
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021) >= 0	2022			351.324
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021) >= 0	2023		47.702	
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023) >= 0	2024		475.907	842.023
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022) >= 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028) = АОП 2024 = 0 или АОП 2025 > 0	2026			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана 08.03.2016 године

Законски заступник

Полуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште :	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2015 . године

- у хиљадама динара -

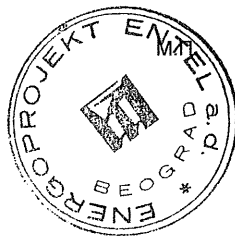
П О З И Ц И Ј А	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	6.564.425	3.859.033
1. Продаја и прмљени аванси	3002	6.557.199	3.853.383
2. Примљене камате из пословних активности	3003		
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	7.226	5.650
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	5.525.372	4.443.586
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	2.245.000	1.781.089
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	3.203.703	2.630.091
3. Плаћене камате	3008	421	4.666
4. Порез на добитак	3009	50.900	20.973
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	25.348	6.767
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011	1.039.053	
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012		584.553
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	13.258	846.797
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		18.324
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	3015	4.593	5.818
3. Остали финансијски пласмани (нето прилив)	3016		792.784
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	8.665	25.271
5. Примљене дивиденде	3018		4.600
II. Остали одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	74.637	94.085
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	72.842	94.085
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	1.795	
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023		752.712
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024	61.379	

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Прилив готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025		
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето прилив)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето прилив)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	301.270	302.264
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одлив)	3033		
3. Краткорочни кредити (одлив)	3034		1.838
4. Остале обавезе	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	301.270	300.426
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039	301.270	302.264
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040	6.577.683	4.705.830
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041	5.901.279	4.839.935
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042	676.404	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043		134.105
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	306.099	531.504
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	4.587	5.874
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	121.878	97.174
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	865.212	306.099

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у БЕОГРАДУ

дана 08.03.2016 године

Законски заступник

[Handwritten signature]

Полуњава правно лице - предзетник	ПИБ
Матични број 07470975	100389086
Шифра делатности 7112	
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште: NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2015 . године

- у хиљадама динара -

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала										Компоненте осталог резултата			
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревалори- зационе резерве
1	2		3		4		5		6		7		8		9
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2014														
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019	4037	4055		4073		4091		4109			
	б) потражни салдо рачуна	4002	173.166	4020	4038	23.698	4056	4074		4092	1.701.434	4110	78.111		
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика														
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021	4039	4057		4075		4093		4111			
	б) исправке на потражној страни рачуна	4004		4022	4040	4058		4076		4094		4112			
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2014														
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4005		4023	4041	4059		4077		4095		4113			
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4006	173.166	4024	4042	23.698	4060	4078		4096	1.701.434	4114	78.111		
4.	Промене у претходној 2014 години														
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025	4043	4061		4079		4097	306.731	4115	60.105		
	б) промет на потражној страни рачуна	4008	57	4026	4044	188	4062	4080		4098	736.150	4116	346.455		
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2014														
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4009		4027	4045	4063		4081		4099		4117			
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4010	173.223	4028	4046	23.886	4064	4082		4100	2.130.853	4118	364.461		

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала										Компоненте осталог резултата				
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревалори- зационе резерве	
1	2		3		4	5	6	7	8	9						
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика															
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4011		4029	4047	4065		4083	4101	4119						
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030	4048	4066		4084	4102	4120						
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2015															
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4013		4031	4049	4067		4085	4103	4121						
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4014	173.223	4032	4050	4068		4086	4104	4122	2.130.853		364.461			
	Промене у текућој 2015 години															
8.	а) промет на дуговој страни рачуна	4015		4033	4051	4069		4087	4105	4123	325.895		1.013			
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034	4052	4070	136	4088	4106	4124	828.400		8.583			
	Стање на крају текуће године 31.12. 2015															
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4017		4035	4053	4071		4089	4107	4125						
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4018	173.223	4036	4054	4072	24.022	4090	4108	4126	2.633.358		372.031			

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала										
		АОП	331 Актуарски добити или губити	АОП	332 Добити или губити по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	АОП	333 Добити или губити по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштва	АОП	334 и 335 Добити или губити по основу инсограног попловања и прерачуна финансиј- ских извештаја	АОП	336 Добити или губити по основу хеџинга новчаног тока	337 Добити или губити по основу ХОВ распо- ложивих за продају
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Почетно стање на дан 01.01. 2014											
1.	а) дуговни салдо рачуна	4127	4163	4181	4199	4217						
	б) потражни салдо рачуна	4128	4164	4182	4200	4218						
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика											
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4129	4165	4183	4201	4219						
	б) исправке на потражној страни рачуна	4130	4166	4184	4202	4220						
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2014											
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4131	4167	4185	4203	4221						
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4132	4168	4186	4204	4222						
4.	Промене у претходној 2014 години											
	а) промет на дуговној страни рачуна	4133	4169	4187	4205	4223						
	б) промет на потражној страни рачуна	4134	4170	4188	4206	4224						
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2014											
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4135	4171	4189	4207	4225						
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4136	4172	4190	4208	4226						
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика											
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4137	4173	4191	4209	4227						
	б) исправке на потражној страни рачуна	4138	4174	4192	4210	4228						

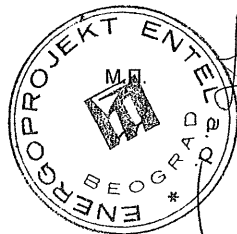
Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала									
		331 Актуарски добити или губици	332 Добити или губици по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	АОП	333 Добити или губици по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштва	АОП	334 и 335 Добити или губици по основу инструманог пословања и прерачуна финансиј- ских извештаја	АОП	336 Добити или губици по основу хеџинга новчаног тока	АОП	337 Добити или губици по основу ХОВ распо- ложивих за продају
1	2	10	11	АОП	12	13	14	15			
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2015										
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4139	4157	4175	4193	4211	4229				
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4140	4158	4176	4194	4212	4230				
	Промене у текућој 2015 години										
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4141	4159	4177	4195	4213	4231				
	б) промет на потражној страни рачуна	4142	4160	4178	4196	4214	4232				
	Стање на крају текуће године 31.12. 2015										
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4143	4161	4179	4197	4215	4233				
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4144	4162	4180	4198	4216	4234				

Ред. број	ОПИС	АОП	Укупан капитал ?{(ред 16 кол 3 до кол 15) - ?(ред 1а кол 3 до кол 15)] >= 0	АОП	Губитак изнад капитала ?{(ред 1а кол 3 до кол 15) - ?(ред 1б кол 3 до кол 15)] >= 0
1	2		16		17
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2014				
	а) дуговни салдо рачуна	4235	2.030.458	4244	
	б) потражни салдо рачуна				
2.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4236		4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2014				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4237	2.030.458	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0				
4.	Промене у претходној 2014 години				
	а) промет на дуговој страни рачуна	4238		4247	
	б) промет на потражној страни рачуна				
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2014				
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4239	2.812.775	4248	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0				
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2015				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4241	2.812.775	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0				
8.	Промене у текућој 2015 години				
	а) промет на дуговој страни рачуна	4242		4251	
	б) промет на потражној страни рачуна				
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2015				
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4243	3.275.284	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0				

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у _____ БЕОГРАДУ

дана _____ 08.03.2016 _____ године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште :	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ

за 20 15 . годину

I. ОПШТИ ПОДАЦИ О ПРАВНОМ ЛИЦУ И ПРЕДУЗЕТНИКУ

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Број месеци пословања (ознака од 1 до 12)	9001	12	12
2. Ознака за власништво (ознака од 1 до 5)	9002	2	2
3. Број страних (правних или физичких) лица која имају учешће у капиталу	9003		
4. Број страних (правних или физичких) лица чије је учешће у капиталу 10% или више од 10%	9004	1	1
5. Просечан број запослених на основу стања крајем сваког месеца (цео број)	9005	664	185

II. БРУТО ПРОМЕНЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ И НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМЕ И БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Нематеријална имовина				
	1.1. Стање на почетку године	9006	36.735	26.741	9.994
	1.2. Повећања (набавке) у току године	9007	17.589		17.589
	1.3. Смањења у току године	9008	14.294		14.294
	1.4. Ревалоризација	9009			
	1.5. Стање на крају године (9006+9007-9008+9009)	9010	40.030	26.741	13.289
02	2. Некретнине, постројења и опрема				
	2.1. Стање на почетку године	9011	1.380.097	239.323	1.140.774
	2.2. Повећања (набавке) у току године	9012	262.221		262.221
	2.3. Смањења у току године	9013	204.189		204.189
	2.4. Ревалоризационе резерве	9014			
	2.5. Стање на крају године (9011+9012-9013+9014)	9015	1.438.129	239.323	1.198.806
03	3. Биолошка средства				
	3.1. Стање на почетку године	9016			
	3.2. Повећања (набавке) у току године	9017			
	3.3. Смањења у току године	9018			
	3.4. Ревалоризација	9019			
	3.5. Стање на крају године (9016+9017-9018+9019)	9020			

III. СТРУКТУРА ОСНОВНОГ КАПИТАЛА

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
300	1. Акцијски капитал	9021	173.223	173.223
	у томе: страни капитал	9022		
301	2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу	9023		
	у томе: страни капитал	9024		
302	3. Улози	9025		
	у томе: страни капитал	9026		
303	4. Државни капитал	9027		
304	5. Друштвени капитал	9028		
305	6. Задружни удели	9029		
306	7. Емисиона премија	9030		
309	8. Остали основни капитал	9031		
30	9. СВЕГА (9021+9023+9025+9027+9028+9029+9030+9031=0402)	9032	173.223	173.223

IV. СТРУКТУРА АКЦИЈСКОГ КАПИТАЛА

 - број акција као цео број -
 - износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
	1. Обичне акције			
	1.1. Број обичних акција	9033	422.495	422.495
део 300	1.2. Номинална вредност обичних акција - укупно	9034	173.223	173.223
	2. Приоритетне акције			
	2.1. Број приоритетних акција	9035		
део 300	2.2. Номинална вредност приоритетних акција - укупно	9036		
300	3. СВЕГА - номинална вредност акција (9034+9036=9021)	9037	173.223	173.223

V. СТРУКТУРА ИСПЛАЋЕНИХ ДИВИДЕНДИ И УЧЕШЋА У ДОБИТКУ, ПО СЕКТОРИМА

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Привредна друштва (домаћа правна лица)	9038	265.534	264.692
2. Физичка лица	9039	35.098	35.076
3. Држава и институције и организације које се финансирају из буџета	9040		
4. Финансијске институције	9041	160	160
5. Непрофитне организације, фондације и фондови непрофитног карактера	9042		
6. Страна физичка лица	9043	133	191
7. Страна правна лица	9044	345	307
8. Европске финансијске и развојне институције	9045		
9. СВЕГА (9038+9039+9040+9041+9042+9043+9044+9045=3037)	9046	301.270	300.426

VI. ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
226	1. Потраживања у току године од друштава за осигурање за накнаду штете (дуговни промет без почетног стања)	9047		
450	2. Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају (потражни промет без почетног стања)	9048	3.106.521	2.425.706
451	3. Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9049	42.971	36.608
452	4. Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9050	54.636	55.047
461, 462 и 723	5. Обавезе за дивиденде, учешће у добитку и лична примања послодавца (потражни промет без почетног стања)	9051	612.187	607.157
465	6. Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима (потражни промет без почетног стања)	9052	951	2.477
	7. Контролни збир (од 9047 до 9052)	9053	3.817.266	3.126.995

VII. ДРУГИ ТРОШКОВИ И РАСХОДИ

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада (бруто)	9054	3.091.767	2.206.336
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	9055	49.656	50.026
522, 523, 524 и 525	3. Трошкови накнада физичким лицима (бруто) по основу уговора	9056	12.877	9.960
526	4. Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	9057	1.079	907
529	5. Остали лични расходи и накнаде	9058	66.097	66.888
део 525, 533 и део 54	6. Трошкови закупнина	9059	327.508	245.600
део 525, део 533 и део 54	7. Трошкови закупнина земљишта	9060		
536 и 537	8. Трошкови истраживања и развоја	9061		
552	9. Трошкови премија осигурања	9062	61.991	47.574
553	10. Трошкови платног промета	9063	31.646	43.572
554	11. Трошкови чланарина	9064	660	1.030
555	12. Трошкови пореза	9065	35.084	24.111
556	13. Трошкови доприноса	9066		
део 560, део 561 и 562	14. Расходи камата и део финансијских расхода	9067	442	2.952
део 560, део 561 и део 562	15. Расходи камата по кредитима од банака и других финансијских институција (укупно):	9068		
	15.1. Расходи камата по краткорочним кредитима у земљи	9069		
	15.2. Расходи камата по краткорочним кредитима у иностранству	9070		
	15.3. Расходи камата по дугорочним кредитима у земљи	9071		
	15.4. Расходи камата по дугорочним кредитима у иностранству	9072	651	
део 579	16. Расходи за хуманитарне, научне, верске, културне, здравствене, образовне и за спортске намене, као и за заштиту човекове средине	9073	21.151	19.587
579	17. Остали непоменути расходи	9074	3.183	2.835
	18. Контролни збир (од 9054 до 9074)	9075	3.703.792	2.721.378

VIII. ДРУГИ ПРИХОДИ

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
640	1. Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	9076		
део 641	2. Приходи по основу условљених донација	9077		
део 650	3. Приходи од закупнина за земљиште	9078		
651	4. Приходи од чланарина	9079		
део 660, део 661 и 662	5. Приходи од камата	9080	25	59.909
део 660, део 661 и део 662	6. Приходи од камата по рачунима и депозитима у банкама и осталим финансијским институцијама	9081	10.634	470
део 660, део 661 и део 669	7. Приходи по основу дивиденди и учешћа у добитку	9082	7.723	302.396
	8. Контролни збир (од 9076 до 9082)	9083	18.382	362.775

IX. ОСТАЛИ ПОДАЦИ

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Обавезе за акцизе (према годишњем обрачуну акциза)	9084		
2. Обрачунате царине и друге увозне дажбине (укупан годишњи износ према обрачуну)	9085		
3. Капиталне субвенције и друга државна додељивања за изградњу и набавку основних средстава и нематеријалне имовине	9086		
4. Државна додељивања за премије, регрес и покриће текућих трошкова пословања	9087		
5. Остала државна додељивања	9088		
6. Примљене донације из иностранства и друга бесповратна средства у новцу или натури од иностраних правних и физичких лица	9089		
7. Лична примања предузетника из нето добитка (попуњавају само предузетници)	9090		
8. Контролни збир (од 9084 до 9090)	9091		

X. РАЗГРАНИЧЕНИ НЕГАТИВНИ НЕТО ЕФЕКТИ УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ И КУРСНИХ РАЗЛИКА

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Почетно стање разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9092		
2. Разграничени нето ефекат уговорене валутне клаузуле	9093		
3. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9094		
4. Преостали износ разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле (ред. бр. 1. + ред. бр. 2. - ред. бр. 3.)	9095		
5. Почетно стање разграниченог нето ефекта курсних разлика	9096		
6. Разграничени нето ефекат курсних разлика	9097		
7. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта курсних разлика	9098		
8. Преостали износ разграниченог нето ефекта курсних разлика (ред. бр. 5. + ред. бр. 6. - ред. бр. 7.)	9099		

XI. РАЗГРАНИЧЕНИ ПОЗИТИВНИ НЕТО ЕФЕКТИ УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ И КУРСНИХ РАЗЛИКА

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Почетно стање разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9100		
2. Разграничени нето ефекат уговорене валутне клаузуле	9101		
3. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9102		
4. Преостали износ разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле (ред. бр. 1. + ред. бр. 2. - ред. бр. 3.)	9103		
5. Почетно стање разграниченог нето ефекта курсних разлика	9104		
6. Разграничени нето ефекат курсних разлика	9105		
7. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта курсних разлика	9106		
8. Преостали износ разграниченог нето ефекта курсних разлика (ред. бр. 5. + ред. бр. 6. - ред. бр. 7.)	9107		

XII. БРУТО ПОТРАЖИВАЊА ЗА ДАТЕ КРЕДИТЕ И ЗАЈМОВЕ, ПРОДАТЕ ПРОИЗВОДЕ, РОБУ И УСЛУГЕ И ДАТЕ АВАНСЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

- износи у хиљадама динара -

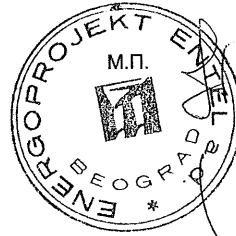
Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
23 осим 236 и 237	1. Краткорочни финансијски пласмани (9109+9110+9111+9112)	9108	1.201.140		1.201.140
део 232, део 234, део 238 и део 239	1.1. Пласмани физичким лицима (кредити и зајмови)	9109	37		37
део 230, део 231, део 232, део 234, део 238, део 239	1.2. Пласмани домаћим правним лицима и предузетницима (кредити и зајмови)	9110			
део 230 и део 239	1.3. Пласмани матичним и зависним правним лицима у иностранству (кредити и зајмови)	9111			
део 230, део 231, део 232, 233, део 234, 235, део 238 и део 239	1.4. Остали краткорочни финансијски пласмани	9112	1.201.103		1.201.103
део 04 и део 05	2. Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања (9114+9115+9116)	9113	56.081		56.081
део 048 и део 049	2.1. Пласмани физичким лицима (кредити и зајмови)	9114	825		825
део 043, део 045, део 048, део 049, део 050, део 051 и део 059	2.2. Пласмани домаћим правним лицима и предузетницима (кредити и зајмови) и део дугорочних потраживања од домаћих правних лица и предузетника	9115			
део 043, 044, део 045, 048, део 049, део 050, део 051 и део 059	2.3. Остали дугорочни финансијски пласмани и део дугорочних потраживања	9116	55.256		55.256
016, део 019, 028, део 029, 038, део 039, 052, 053, 055, део 059, 15, 159 200, 202, 204, 206 и део 209	3. Продати производи, роба и услуге и дати аванси (9118+9119+9120+9121+9122+9123)	9117	62.006		62.006
део 016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.1. Продати производи, роба и услуге и дати аванси физичким лицима	9118			

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
део 15, део 159 део 016, део 019 део 028 део 029, део 038, део 039, део 052, део 053 део 055, део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.2. Продати производи, роба и услуге и дати аванси јавним предузећима	9119	39.206		39.206
део 15, део 159 део 016, део 019 део 028, део 029 део 038, део 039 део 052, део 053, део 055, део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.3. Продати производи, роба и услуге и дати аванси домаћим правним лицима и предузетницима	9120	3.928		3.928
део 15, део 159 део 016, део 019, део 028, део 029 део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059 део 204, део 206 и део 209	3.4. Продати производи, роба и услуге и дати аванси републичким органима и организацијама	9121			
део 15, део 159, део 016, део 019, део 028 део 029, део 038, део 039 део 052, део 053, део 055, део 059 део 204, део 206 и део 209	3.5. Продати производи, роба и услуге и дати аванси јединицама локалне самоуправе	9122			
део 15, део 159, део 016, део 019, део 028, део 029, део 038 део 039, део 052, део 053, део 055 део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.6. Остала потраживања по основу продаје и остали аванси	9123	18.872		18.872
054, 056, део 059, 21, 22	4. Друга потраживања (9125+9126+9127+9128+9129+9130)	9124	794.076		794.076
део 054, део 056, део 059 део 220, 221, део 228 и део 229	4.1. Потраживања од физичких лица	9125			
део 054, део 056, део 059, део 21 део 220, део 228 и део 229	4.2. Потраживања од јавних предузећа	9126			
део 054, део 056, део 059, део 21, део 220, део 228 и део 229	4.3. Потраживања од домаћих правних лица и предузетника	9127			
део 056, део 059, део 220, 222, део 223, део 224, део 225, део 228 и део 229	4.4. Потраживања од републичких органа и организација	9128			
део 056 део 059, део 220, део 222, део 223, део 224, део 225, део 228 и део 229	4.5. Потраживања од јединица локалне самоуправе	9129			

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
део 054, део 056, део 059, део 21 део 220, део 224, део 225, део 226, део 228 и део 229	4.6. Остала потраживања	9130	794.076		794.076

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана _____ 08.03.2016 _____ године

Законски заступник

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2015. GODINU**

Beograd, 2016. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	4
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	5
3. VLASNIČKA STRUKTURA.....	5
4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA....	6
5. KONSOLIDACIJA	9
6. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	10
7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	11
7.1 Procenjivanje	12
7.2 Efekti kurseva stranih valuta	12
7.3 Prihodi	13
7.4 Rashodi.....	14
7.5 Porez na dobitak	15
7.6 Nematerijalna imovina	17
7.7 Nekretnine, postrojenja i oprema.....	17
7.8 Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	19
7.9 Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	20
7.10 Investicione nekretnine.....	21
7.11 Stalna sredstva namenjena prodaji.....	21
7.12 Finansijski instrumenti	22
7.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	24
7.14 Kratkoročna potraživanja	24
7.15 Finansijski plasmani	25
7.16 Obaveze	26
7.17 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	27
7.18 Naknade zaposlenima	28
7.19 Informacije o segmentima poslovanja.....	29
8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U MATIČNOM DRUŠTVU	29
8.1 Kreditni rizik.....	31
8.2 Tržišni rizik.....	32
8.3 Kamatni rizik	32
8.4 Rizik od promene cena.....	34
8.5 Rizik likvidnosti	34
8.6 Upravljanje rizikom kapitala.....	34
9. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	36
10. POSLOVNI PRIHODI	38
11. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE.....	38
12. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	39
13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA.....	39
14. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	40
15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	40
16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	41
17. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	42
18. OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	43
19. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	44
20. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA.....	44
21. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK.....	45
22. ZARADA PO AKCIJI.....	45
23. NEMATERIJALNA IMOVINA.....	46
24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA.....	47
24.1 Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	47
25. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	48
26. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	49

27.	ZALIHE.....	49
28.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE.....	50
29.	DRUGA POTRAŽIVANJA	50
30.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	50
31.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA.....	51
32.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	51
33.	KAPITAL	52
34.	DUGOROČNA REZERVISANJA	55
35.	DUGOROČNE OBAVEZE.....	58
36.	KRATKOROČNE OBAVEZE	58
37.	PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	58
38.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA.....	59
39.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	59
40.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE,	
41.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	60
42.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA.....	62
43.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST GRUPE DOHA BANK.....	62
44.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	63
45.	SUDSKI SPOROVI.....	63
46.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	65
47.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	66

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07470975
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100389086

Relevantne pravne činjenice vezane za istorijat Matičnog Društva su sledeće:

Matično Društvo je osnovano 1990. kao posebno pravno lice, upisano je u registar kod Trgovinskog suda u Beogradu, na registarskom uložku broj 1-4706-00, rešenjem Fi-425/90 od 12.01.1990. i upisano je kao Deoničko Matično Društvo za projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata I sistema "ENERGOPROJEKT ENTEL" sa potpunom odgovornošću Beograd. Na osnovu Odluke o izdavanju internih deonica i Odluke o promeni statusa od 13.juna 1991. godine kao deoničko Matično Društvo. Rešenjem IV.Fi.12129/02 od 28. 11.2002. Matično Društvo posluje kao akcionarsko Matično Društvo.

Registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu, registarski uložak br. 1-4703-00. Registrovano je i kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8049 od 29.3.2005. godine.

Privatizacija Matičnog Društva je započeta po starim zakonima važećom u doba SFRJ i na osnovu zaključenog Sporazuma o promenama u sistemu Energoprojekt kada su organizovana deonička Matičnog Matičnog Društva. U toku 1991. god. na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu i raspolaganju društvenim kapitalom doneta je odluka o izdavanju internih deonica nakon čega je u odgovarajući registar Matično Društvo upisano kao mešovito deoničko Matično Društvo.

Kasnija privatizacija matičnog Matičnog Društva vršena je krajem 2000.g. i završila se 2001.g. po Zakonu o svojskoj transformaciji - sticanje akcija po osnovu upisa - prvi krug.

Ministarstvo za privredu i privatizaciju u postupku zakonitosti i postupka svojske transformacije, na osnovu Zakona o privatizaciji verifikovala je sproveden postupak privatizacije i po dobijanju Rešenja, na osnovu Zakona o preduzećima upisano je u odgovarajući registar kao akcionarsko Matično Društvo s tim što je jedan deo kapitala izražen u akcijama prenet Fondu PIO a preostali deo prenet je Akcijskom fondu. EP Holding je bio većinski vlasnik sa 51%.

Krajem 2006. završen je postupak konverzije tako što je jedan broj akcionara (fizička lica, Fond PIO i Akcijski fond) zamenio svoje akcije sa akcijama EP Holdinga tako da je EP Holding po osnovu izvršene konverzije stekao vlasništvo od 86,26% .

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Matičnog Matičnog Društva je projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata i sistema.

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost matičnog Matičnog Društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE

Zavisna Matičnog Društva u inostranstvu su sledeća:

- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C
- kompanija ENERGO CONSULT UAE

Gore navedene kompanije čine grupaciju:

- **Energoprojekt Entel**

Procenat vlasništva Matičnog Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
ENERGOPROJEKT QATAR	100
ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C	100
ENERGO CONSULT UAE	100
ENERGOPLAST DOO	20

Matično Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, razvrstano u srednje pravno lice.

Akcije Energoprojekt Entela a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Godišnji Konsolidovani finansijski izveštaj za 2015. godinu koji su predmet ovih Napomena su pojedinačni Konsolidovani finansijski izveštaj Matičnog Društva i odobreni su od strane ODBORA DIREKTORA ENERGOPROJEKTE ENTEL-a dana 21.03.2016. godine. Odobreni Konsolidovani finansijski izveštaj mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

U Društvu je prosečan broj zaposlenih radnika, na osnovu stanja krajem svakom meseca, iznosio:

- 2015. godine 185 i
- 2014. godine: 185 radnika

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Matičnog Matičnog Društva u 2015. godini sačinjavala su sledeća lica:

MLADEN SIMOVIĆ	Direktor
GORDANA LIŠOV	Izvršni direktora za finansije, računovodstvo
JAROSLAV UROŠEVIĆ	Izvršni direktor za realizaciju projekta,
JELICA JERKOVIĆ	Direktor za plan, analizu i opšte poslove

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2015. godine prikazano je u okviru Napomene 33.1.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Matičnog Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2014 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna Društva, odnosno Društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Matičnog Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna Društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Matičnog Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2014, 108/2014, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2014, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2014 i 20/2014 - dr.pravilnik);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010);

- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2014 i 8/2014); i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Matičnog Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Matičnog Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog Društva, koji je donet 14.12.2015. godine od strane Odbora Direktora ENERGOPROJEKT ENTEL AD na 79. Sednici. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Matičnog Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Matičnog Društva za rad u zemlji Pravilnika o radu u inostranstvu..zaposlenih u ENERGOPROJEKT ENTELU.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Matičnog Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Matičnog Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2014) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Matično Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili su na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Matičnog Društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2014”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine); i
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Matičnog Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012-2014”, objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);

- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine); i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 “Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Matičnog Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

5. KONSOLIDACIJA

Konsolidovani finansijski izveštaji su finansijski izveštaji grupe koji su prezentovani kao izveštaji jedinstvenog ekonomskog entiteta.

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljaju se korišćenjem jednoobraznih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima. U slučaju da član grupe, koji čini matično društvo sa svim svojim zavisnim društvima, za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima koristi računovodstvene politike drugačije od onih koje su usvojene u konsolidovanim finansijskim izveštajima, vrše se odgovarajuća korigovanja njegovih finansijskih izveštaja (shodno odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva) prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

5.1. Zavisna društva

Pod *zavisnim društvom* smatra se društvo koje je pod kontrolom Društva (matičnog društva).

Društvo kontroliše društvo u koje je investiralo, ako i samo ako ima sve što sledi:

- moć nad društvom u koji je investirao (ima sadašnju sposobnost da usmerava relevantne aktivnosti, tj. aktivnosti koje značajno utiču na prinose društva u koji je investirano);
- izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u društvu u koji je investirao i
- sposobnost da koristi svoju moć nad društvom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva u skladu sa MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izveštaji je metod potpune konsolidacije. Svi interni odnosi i transakcije unutar grupe za konsolidovanje su eliminisani u postupku konsolidacije. Učešća bez prava kontrole su iskazana posebno.

5.2. Pridružena društva

Pridruženo društvo je ono društvo nad kojim Grupa ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, odnosno kod kog poseduje vlasnička i glasačka prava između 20% i 50%.

Primenjeni metod konsolidovanja za pridružena društva u skladu sa MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate je equity metod (metod udela). Primenom ovog metoda učešća u kapitalu se koriguju za ostvareni dobitak ili gubitak tekuće godine tako da reflektuju učešće matičnog društva u neto imovini pridruženih društava. U slučaju da kumulirani gubitak prelazi nivo kapitala, učešće u kapitalu se svodi na nulu, a samo izuzetno, ukoliko postoje neopozive ugovorne obaveze za pokriće gubitka, razlika većeg gubitka u odnosu na kapital se priznaje kao rashod u matičnom društvu.

Pregled zavisnih i pridruženih društava koja sa matičnim društvom Energoprojekt Entel a.d. čine Grupu za konsolidovanje, prikazan je u Napomeni 1.

6. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Matičnog Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednosti;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme;
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Matičnog Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Matičnog Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog

usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Matičnog Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Matičnog Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Matičnog Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Matičnog Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Matičnog Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Matičnog Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Matičnog Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Matičnog Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Matičnog Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Matičnog Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

7.1 Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Matičnog Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Matičnog Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Matičnog Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7.2 Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije, koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Matičnog Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Matičnog Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	121,6261	120,9583
1 USD	111,2468	99,4641
1 QAR	30,5623	27,3253
1 OMR	289,0661	258,3262
1 AED	30,2864	27,0780

7.3 Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom;
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom;
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te

transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Matičnog Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Matičnog Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

7.4 Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala Matičnog Društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodane robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Matičnog Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

7.5 Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima Matičnog Društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Matičnog Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društvo može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu neiskorišćenog poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjenje će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to, dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Matičnog Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Matičnog Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Matičnog Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.6 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je ili: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Matičnog Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Matičnog Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom; i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Matičnog Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

7.7 Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište;
- b) objekti;
- c) postrojenja i oprema; i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postrojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava;
- povećava kapacitet;
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

7.8 Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alokira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Matičnog Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alokira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

7.9 Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Matičnog Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.10 Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisi troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom priliti u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicione nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

7.11 Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Matičnog Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

7.12 Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Matičnog Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Matičnog Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Matičnog Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća;
- zajmovi (kredit) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Financijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju financijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Financijsko sredstvo ili financijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao financijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Financijsko sredstvo ili financijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih financijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se financijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom financijskih sredstava, financijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Matičnog Društva.

Financijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna financijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna financijska sredstva Matičnog Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Financijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna financijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste financijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** financijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da financijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje financijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća financijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Matičnog Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Matičnog Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Matičnog Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

7.14 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu kao i potraživanja po

drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenapativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Matičnog Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Matičnog Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Matičnog Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Matičnog Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.15 Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Matičnog Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Matičnog Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Matičnog Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.16 Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Matičnog Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale

kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

7.17 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Matičnog Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Matičnog Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Matičnog Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Matičnog Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Matičnog Društva; ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Matičnog Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Matičnog Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Matičnog Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Matičnog Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Matičnog Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Matičnog Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7.18 Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Matičnog Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Matičnog Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Matičnog Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora.

7.19 Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja predstavlja deo imovine i poslovnih operacija koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim segmentima poslovanja. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U MATIČNOM DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Matičnog Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Matičnog Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: rizik koncentracije, koji se u slučaju Matičnog Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; operativni

rizik, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Matičnom društvu i sl.; reputacioni rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Matičnog Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Matičnog Društva; pravni rizik, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Matičnog Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje finansijskih rizika, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Matičnog Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Matičnog Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, Matičnog Društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „hedžinga“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, Matična Društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Matičnog Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Matičnog Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Matičnom društvu treba da obezbedi da rizični profil Matičnog Društva uvek bude u skladu ka sklonošću Matičnog Društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Matično Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Matičnog Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Matično Društvo u znatnoj meri izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Matičnog Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Matično Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Matičnog Društva i

- upravljanje rizikom kapitala, koji, i ako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Matičnog Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Matičnom društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Matičnog Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Matičnog Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Matično Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Matičnog Društva zbog njihove nelikvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Potraživanja po osnovu prodaje:		
KUPCI U ZEMLJI		
ELEKTROPRIVREDA SRBIJE	50.614	34.427
ENERGOPROJEKT POVEZANA PRAVNA LICA	1.528	2.770
OSTALI U ZEMLJI	3.024	12.644
KUPCI U INOSTRANSTVU		
KUPCI OMAN	191.690	214.312
KUPCI U EMIRATIMA	274.953	413.983
KAHRAMA QATAR	463.508	646.120
OSTALI QATAR	352.526	535.047
Ostali	-	-
Svega	1.337.843	1.859.303
Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja:	10.698	956
Potraživanje za dividendu	-	-
Ostali		
Svega	10.698	956
UKUPNO	1.348.541	1.860.259

Matično Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjeње vrednosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	157	1.563
c) 30 - 60 dana	33	98
d) 60 - 90 dana	65	98
e) 90 - 365 dana	1.221	970
f) Preko 365 dana	52	41
<i>Svega</i>	1.528	2.770
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	27.033	14.301
c) 30 - 60 dana	14.258	8.199
d) 60 - 90 dana	119	-
e) 90 - 365 dana	600	300
f) Preko 365 dana	11.628	12.186
<i>Svega</i>	53.638	34.986
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	418.694	910.303
c) 30 - 60 dana	116.772	125.500
d) 60 - 90 dana	159.096	135.952
e) 90 - 365 dana	264.177	327.199
f) Preko 365 dana	323.938	322.594
<i>Svega</i>	1.282.677	1.821.547
UKUPNO	1.337.843	1.859.303

8.2 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Matičnog Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena

8.3 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Matičnog Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Matično Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor, Euribor), kao i usled odmeravanja zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Matičnog Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
a) ENERGOPROJEKT HOLDING	9.075	9.471
b) ENERGOPROJEKT OPREMA	-	1.560
c) ENERGOPROJEKT ENERGODATA	121	261
d) ITEN ENGINEERING DOO	-	3.024
e) OSTALI	8.109	5.268
g)		
<i>Svega</i>	<i>17.305</i>	<i>19.584</i>
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):		
AGENT RES.OPTIMUM	70.463	31.464
SPONZOR	184.784	107.637
Dobavljači za rente	100.406	101.805
Kosultanti	114.611	100.643
Ostali	164.725	147.259
<i>Svega</i>	<i>634.989</i>	<i>488.808</i>

Matično Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	9.196	9.196
<i>Svega</i>	<i>9.196</i>	<i>9.196</i>
Dobavljači u zemlji:		
a) Tekuća	8.109	8.292
<i>Svega</i>	<i>8.109</i>	<i>8.292</i>
Dobavljači u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	260.280	199.337
c) 30 - 60 dana	135.698	101.805
d) 60 - 90 dana	113.658	111.618
e) 90 - 365 dana	55.478	31.464
f) Preko 365 dana	69.875	44.584
<i>Svega</i>	<i>634.989</i>	<i>488.808</i>
UKUPNO	652.294	506.296

8.4 Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

8.5 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Matično Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Matičnog Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2015	2014
Opšti racio likvidnosti	2 : 1	1,97 : 1	1,92 : 1
Rigorozni racio likvidnosti	1 : 1	1,96 : 1	1,91 : 1
Gotovinski racio likvidnosti		0,46 : 1	0,18 : 1
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)		1.814.011	1.520.328

8.6 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Matično Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Matičnog Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Matičnog Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Matično Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak/gubitak	523.609	490.699
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	2.812.775	2.022.227
b) Kapital na kraju godine	3.275.284	2.812.775
Svega	3.044.030	2.417.501
Stopa prinosa na kraju godine	17,20%	20,30%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Matičnog Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Matičnog Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Matičnog Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze	1.882.615	1.665.124
Ukupna sredstva	5.832.741	5.092.967
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,32:1	0,36:1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	3.275.284	2.812.775
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	683.249	623.156
Svega	3.958.533	3.435.931
Ukupna sredstva	5.832.741	5.092.967
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,68 : 1	0,67 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Matičnog Društva pokriven kapitalom Matičnog Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Matičnog Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Matičnog Društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	1.882.615	1.665.124
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	865.212	306.099
<i>Svega</i>	<i>1.017.403</i>	<i>1.359.025</i>
Kapital	3.275.902	2.812.775
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 3,22	1 : 2,07

9. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

BILANS USPEHA

10. POSLOVNI PRIHODI

10.1 Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	4.309	43.953
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	170.536	129.775
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	5.305.410	3.682.313
UKUPNO	5.480.255	3.856.041

10.2 Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	u 000 dinara	
	2015	2014
b) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	6.063	99
<i>Svega</i>	6.063	99
UKUPNO	6.063	99

11. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Nabavna vrednost prodate robe:		
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	845	-
<i>Svega</i>	845	0
UKUPNO	845	0

12. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu	-	-
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	43.173	40.001
c) Troškovi rezervnih delova	-	-
d) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	2.260	4.916
<i>Svega</i>	<i>45.433</i>	<i>44.917</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	49.313	34.896
b) Troškovi električne i toplotne energije	28.784	22225
<i>Svega</i>	<i>78.097</i>	<i>57.121</i>
UKUPNO	123.530	102.038

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	3.091.767	2.206.336
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	49.656	50.026
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	5.888	1.460
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	5.396	5.078
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	1.593	3.421
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	1.079	908
Ostali lični rashodi i naknade	66.097	66.888
UKUPNO	3.221.476	2.334.117

Ostali lični rashodi u iznosu od 66.097 hiljada RSD odnose se na:

- troškovi solidarnih pomoći 211
- troškovi prevoza na posao 4.576
- troškovi službenih putovanja 12.339

- troškovi toplog obroka 43.882

14. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi usluga na izradi učinaka	139.176	76.556
Troškovi transportnih usluga	277.940	226.086
Troškovi usluga održavanja	26.360	61.134
Troškovi zakupnina	327.509	245.600
Troškovi sajмова	7.314	5.622
Troškovi reklame i propagande	5.862	8.499
Troškovi istraživanja		
Troškovi ostalih usluga	24.761	12.611
UKUPNO	808.922	636.108

Troškovi usluga na izradi učinaka odnose se na podizvodjače koje angažujemo za poslove za koje nemamo svoje kadrove ili za specijalizovane poslove koje rade samo određene firme.

Troškovi zakupnina se, pre svega, odnose na zakup stanova u našim ino kompanijama.

Troškovi reklame i propagande se odnose na:

troškove promocije, troškove reklame, uključujući i troškove ispitivanja tržišta, kao i troškove izrade prospekata i publikacija i

U okviru troškova ostalih usluga najznačajniji deo se odnosi na:

Troškovi nabavki tendera i troškovi kopiranja i troškove licenci

15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 23)	4.336	4.041
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 24)	64.147	53.720
<i>Svega</i>	<i>68.483</i>	<i>57.761</i>
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	121.839	56.322
<i>Svega</i>	<i>121.839</i>	<i>56.322</i>
UKUPNO	190.322	114.083

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti, i u odnosu na procenu na dan 31.12.2014. godine bilo je značajnih promena procene rezidualne vrednosti zgrade i u skladu sa tim je povećan trošak amortizacije.

Na poziciji rezervisanja urađena je rezervacija za troškove u garantnom roku u visini od 104.410 hilj RSD za projekat Phasa 11.

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi neproizvodnih usluga	484.160	305.329
Troškovi reprezentacije	17.646	18.579
Troškovi premija osiguranja	61.991	47.574
Troškovi platnog prometa	31.646	43.572
Troškovi članarina	660	1.030
Troškovi poreza	35.084	24.111
Troškovi doprinosa		
Ostali nematerijalni troškovi	129.295	120.602
UKUPNO	760.482	560.797

U okviru **troškova neproizvodnih usluga** iskazani su troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije godišnjih računa i dr.

Troškovi reprezentacije se odnose na ugostiteljske usluge, poklone poslovnim partnerima, troškove reklamnih uzoraka i dr.

Najznačajniji deo **troškova premije osiguranja** se odnosi na troškove osiguranja imovine i lica.

Od ukupno iskazanih **troškova platnog prometa i bankarskih usluga**: na troškove platnog prometa se odnosi u 2015. godini 2.274 RSD, a na troškove bankarskih usluga (troškovi izdavanja bankarskih garancija) trošak u 2015. godini 28.225 hiljada RSD.

Troškovi članarina se gotovo u celokupnom iznosu odnose na članarinu Privrednoj komori Srbije, koja predstavlja obavezu na isplaćene plate zaposlenih.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi: poreza na imovinu, naknada za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta, i dr. Najznačajniji deo ovih troškova se odnosi na porez na imovinu i takse za uređenje građevinskog zemljišta u 2015. Godini 2.460 hiljada RSD

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na: takse (administrativne, sudske i dr.), troškove stručne literature, troškove oglasa i tendera i sl. i troškove Holdinga .

17. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI**17.1 Finansijski prihodi**

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	-	-
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	25	7.784
Ostali finansijski prihodi:		
a) Prihodi od dividendi		
b) Ostali finansijski prihodi	77.300	46.260
Prihodi od kamata (od trećih lica)	10.634	12.850
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	7.646	5.804
UKUPNO	95.605	72.698

Najznačajniji deo prihoda od kamata po drugim osnovama je posledica kamata od banke za sredstva na računima i plasiranim sredstvima .

Prihodi od učešća u dobitku zavisnih pravnih lica u 2015. godini u visini od 7.723 hiljade RSD; je prihod od pripadajuće dobiti za 2015. Godinu za kupljenih 20% udela ENERGOPLASTA DOO.

Ostali finansijski prihod u 2015. godini u visini od 69.577 hiljada RSD; predstavljaju 20% od profita firme Perl garden koja u ime i za račun vlasnika vila vrši izdavanje istih.

17.2 Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	9	
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	28	
Ostali finansijski rashodi	-	3
<i>Svega</i>	<i>37</i>	<i>3</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	1.056	2.952
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	7.269	15.833
UKUPNO	8.362	18.788

Najznačajniji deo **rashoda po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule** se odnosi na negativne efekte po osnovu faktura prema ino kupcima kao i kupcima sa valutnom klauzulom.

18. OSTALI PRIHODI I RASHODI

18.1 Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		-
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	73.915	325.226
Ostali nepomenuti prihodi	37.033	51.440
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	772	1.957
UKUPNO	111.720	378.623

Ostali nepomenuti prihodi pozicija prihodi od ukidanja rezervisanja u visini od 73.915 hiljada RSD je nastao ukidanjem rezervisanja u kompaniji u Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Ukinuta su rezervisanja za posao koji je uspešno su završen.

18.2 Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	1.348	2.092
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od	-	3.544
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	3.121	3.573
Ostali nepomenuti rashodi	24.333	22.423
UKUPNO	28.802	31.632

Najznačajniji deo **ostalih nepomenutih rashoda** se odnosi na izdatke za humanitarne, kulturne i zdravstvene u 2015. godini 21.151 hiljada RSD.

19. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	16	5.045
UKUPNO	16	5.045

20. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	5.486.318	3.856.140
Poslovni rashodi	5.105.577	3.747.143
Poslovni rezultat	380.741	108.997
Finansijski prihodi	95.605	72.698
Finansijski rashodi	8.362	18.788
Finansijski rezultat	87.243	53.910
Ostali prihodi	111.720	378.623
Ostali rashodi	28.802	31.632
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	82.918	346.991
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	16	5.045
UKUPNI PRIHODI	5.693.659	4.312.506
UKUPNI RASHODI	5.142.741	3.797.563
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	550.918	514.943

21. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	550.918	514.943
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha	0	3.544
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	24.099	-296.813
Oporeziva dobit/ (gubitak)	575.017	221.674
Ostatak oporezive dobiti	575.017	221.674
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom	0	5.216
Ostatak kapitalnog dobitka	0	5.216
Poreska osnovica	575.017	226.890
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	86.253	34.034
Ukupna umanjnje obračunatog poreza	26.190	13.097
Obračunati porez po umanjenju	60.063	20.937
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	550.918	514.943
Poreski rashod perioda	26.780	26.245
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	-529	2.001
Neto dobitak/(gubitak)	523.609	490.699

22. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	523.609	490.699
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	1.239	1.161

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Ponderisan prosečni broj akcija za 2015. godinu iznosi 422.495, tako da zarada po akciji iznosi 1.239 RSD.

BILANS STANJA

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 RSD

Struktura nematerijalne imovine	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijal na ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01.01.2014. godine	34.511			34.511
Prenos sa jednog oblika na drugi	5.307			5.307
Kursne razlike	5.196			5.196
Stanje 31.12.2014. godine	45.014	0	0	45.014
Korekcija početnog stanja				
Prenos sa jednog oblika na drugi	6.666	-6.666		0
Nove nabavke	0	6.666		6.666
Otuđenje i rashodovanje				0
Kursne razlike	4.256			4.256
Ostalo				0
Stanje 31.12.2014. godine	55.936	0	0	55.936
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.2014. godine	26.741			26.741
Korekcija početnog stanja				0
Amortizacija	4.041			4.041
Kursne razlike	4.238			4.238
Ostalo				0
Stanje 31.12.2013. godine	35.020	0	0	35.020
Korekcija početnog stanja				
Amortizacija	4.336			4.336
Kursne razlike	3.291			3.291
Stanje 31.12.2014. godine	42.647	0	0	42.647
Neotpisana vrednost				
31.12.2014. godine	9.994	0	0	9.994
31.12.2015. godine	13.289	0	0	13.289

24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

24.1 Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

u 000 RSD

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01.01.2014. godine	615.820	292.536	37.051	945.407
Korekcija početnog stanja	5			5
Nove nabavke u toku godine		88.778	88.778	177.556
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	-4.628	23.652		19.024
Ostali prenosi sa / (na)	-23.652	0	-91.491	-115.143
Otuđenje i rashodovanje		-67.589		-67.589
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)	324.431	0		324.431
Kursne razlike	56.822	45.148	0	101.970
Ostala povećanja / (smanjenja)	-72355			-72.355
Stanje 31.12.2014. godine	896.443	382.525	34.338	1.313.306
Nove nabavke u toku godine	0	66.175	66.175	132.350
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	0	0	-66.175	-66.175
Otuđenje i rashodovanje	0	-55.915	0	-55.915
Kursne razlike	44.573	35.922	0	80.495
Stanje 31.12.2015. godine	941.016	428.707	34.338	1.404.061
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.2014. godine	78.343	160.980		239.323
Amortizacija	0	53.720		53.720
Otuđenje i rashodovanje	0	-56.006		-56.006
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	-1.167	0		-1.167
Ostali prenosi sa / (na)	-946	946		0
Kursne razlike	0	14.816		14.816
Ostala povećanja / (smanjenja)	-76.230	0		-76.230
Stanje 31.12.2014. godine	0	174.456	0	174.456
Amortizacija	21.649	42.498		64.147
Otuđenje i rashodovanje		-49.376		-49.376
Kursne razlike		17.952		17.952
Stanje 31.12.2015. godine	21.649	185.530	0	207.179
31.12.2014. godine	896.443	208.069	34.338	1.138.850
31.12.2015. godine	919.367	243.177	34.338	1.196.882

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

odnosu na prethodnu godinu bilo promena u 2015. godini na amortizaciji poslovne zgrade zbog promene rezidualne vrednosti.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 521.870 hiljada RSD, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2015. godine je niža od njegove fer vrednosti, tako da u 2015. godini su evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 66 godina)..

Društvo koristi potpuno otpisane nekretnine, postrojenja i opremu u visini od 45.624 hilj. RSD (u zemlji 13,428 hilj RSD; u Qataru 14,395 hilj RSD; u Omanu 6,594 hilj RSD ; u Emiratima 11,207 hilj RSD

24.2 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	2015	2014
Stanje na dan 1. januar	1.924	1924
Kursne razlike		
Stanje na dan 31. decembra	1924	1924

25. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2015	2014
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	92.142	84.419
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
Dugoročni plasmani u inostranstvu	55.256	34.919
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	825	863
<i>Svega</i>	<i>148.223</i>	<i>120.201</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	148.223	120.201

25.1 Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Matično Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Matično Društvo steklo.

Matično Društvo ima 20% učešća u Enegoplast doo što iznosi 92.142

25.2 Ostali dugoročni finansijski plasmani

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana evidentiran je preostali deo beskamatnog kredita u visini od 863 hiljade RSD odobrenog zaposlenom u Društvu za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita se koriguje se dva puta godišnje. Ovaj krediti se otplaćuje u mesečnim ratama, na period od 30 godina.

26. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

Struktura dugoročnih potraživanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Ostala dugoročna potraživanja	784.204	644.634
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	784.204	644.634

Kod dugoročnih potraživanja za retenšn su iskazana potraživanja od kupaca za retenšn koji je uglavnom 10% od fakturisane vrednosti. On se može naplatiti tek po završetku svih radova na određenom projektu na koji se isti odnosi.

Struktura potraživanja za retenšn na dan 31.12.2015. godine po kompanijama je sledeći:

Kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL Qatar 695.895 hilj. RSD

Kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C 88.309 hilj. RSD

27. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2015	2014
Stalna sredstva namenjena prodaji	3.462	3.462
e) Plaćeni avansi za usluge	6.840	5.982
<i>Svega</i>	<i>6.840</i>	<i>5.982</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	10.302	9.444

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Rukovodstvo Matičnog Društva je odobrilo prodaju stana u Mesnoj zajednici Blok 20 Bežanijska kosa dana 15.12.2015. godine . Ugovor o prodaji je potpisan 29.01.2016.godine.

28. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2015	2014
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica		-
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	1.528	2.770
Kupci u zemlji	53.638	34.986
Kupci u inostranstvu	1.282.677	1.821.547
UKUPNO	1.337.843	1.859.303

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Matično Društvo nema nikakva obezbeđenja potraživanja po osnovu prodaje.

29. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2015	2014
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	2	
<i>Svega</i>	2	-
Potraživanja od zaposlenih	993	
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	8.544	
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju	333	395
Ostala kratkoročna potraživanja	-	561
UKUPNO	9.872	956

30. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2015	2014
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.201.140	796.376
<i>Svega</i>	1.201.140	796.376
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	1.201.140	796.376

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Kratkoročno oročeni depoziti uključuju deponovana sredstva kod domaćih poslovnih banaka. - **overnight depozit.**

31. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2015	2014
Tekući (poslovni) račun	1.203	1.392
Blagajna	314	
Devizni račun	863.329	304.235
Devizna blagajna	366	472
UKUPNO	865.212	306.099

U okviru **tekućih dinarskih i deviznih računa** Matičnog Društva iskazan su sredstva:

- u poslovnim bankama u zemlji (Raiffaisen bank, Erste Banke i Alpha banke)
- na deviznim računima (Doha banka, ADCB Bank Dubai i Abu Dhabi i Bank Oman)

32. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

32.1 Porez na dodatu vrednost

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Porez na dodatu vrednost	2.958	5.855
UKUPNO	2.958	5.855

32.2 Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	2015	2014
Unapred plaćeni troškovi:		
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	251.357	174.551
e) Unapred plaćene premije osiguranja	7.570	24.505
g) Ostali unapred plaćeni troškovi	1.857	78
<i>Svega</i>	<i>260.784</i>	<i>199.134</i>
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	108	197
<i>Svega</i>	<i>108</i>	<i>197</i>
UKUPNO	260.892	199.331

BILANS STANJA

33. KAPITAL

OPIS	Osnovni kapital	Rezerve	Revalorizaci-one rezerve	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januara 2014. godine</i>	173.166	23.698	54.212	54.049	1.697.671	2.002.796
Neto dobitak za godinu					490.699	490.699
b) Revalorizacija			347.135			347.135
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.			-48.490			-48.490
Svega - ostali sveobuh.rezultat			298.645			298.645
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2013.	173.166	23.698	352.857	54.049	2.188.370	2.792.140
Korekcije		188	11.604		249.215	261.007
Povećanje osnovnog kapitala	57			66.303		66.360
Raspodela dobiti					-306.732	-306.732
<i>Stanje na dan 31. decembra 2014.</i>	<i>173.223</i>	<i>23.886</i>	<i>364.461</i>	<i>120.352</i>	<i>2.130.853</i>	<i>2.812.775</i>
Neto dobitak za godinu					523.609	523.609
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.	173.223	23.886	364.461	120.352	2.654.462	3.336.384
Korekcije		136	7.570	-47.702	286.472	246.476
Raspodela dobiti					-307.576	-307.576
<i>Stanje na dan 31. decembra 2015.</i>	<i>173.223</i>	<i>24.022</i>	<i>372.031</i>	<i>72.650</i>	<i>2.633.358</i>	<i>3.275.284</i>

33.1 Osnovni kapital

Registrovani iznos osnovnog kapitala Matičnog Društva kod Agencije za privredne registre (broj registracije 8049/2005 od 30.03.2005 godine) iznosi 173.223 hiljada RSD.

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti ISIN RSEPEN41315, registrovano stanje vlasništva akcija ENERGOPROJEKT ENTEL AD na dan 31.12.2015. godine prikazano je u narednim tabelama: prikazati ako je moguće, sa sajta Centralnog registra.

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2015	2014
Akcijski kapital :	173.223	173.223
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica ENERGOPROJEKT HOLDING 86,26	149.426	149.426
b) Akcijski kapital eksterno OSTALI AKCIONARI	23.797	23.797
UKUPNO	173.223	173.223

Akcijski kapital čini 422.495 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 173.223 hiljada RSD), odnosno pojedinačne knjigovodstvene vrednosti od 410,00 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog Matičnog Društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Matičnog Društva se trguje na na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

33.2 Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2015	2014
Zakonske rezerve	22.744	22.744
Statutarne i druge rezerve	1.278	1.142
UKUPNO	24.022	23.886

33.3 Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	2015	2014
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina poslovna zgrada Energoprojekt	345.467	339.728
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	17.212	15.381
<i>Svega</i>	<i>362.679</i>	<i>355.109</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	867	867
Ostale revalorizacione rezerve	8.485	8.485
UKUPNO	372.031	364.461

Ostale revalorizacione rezerveve 8.485 hiljada RSD predstavljaju 20% od revalorizacionih rezervi ENERGOPLASTA DOO.

33.4 Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerevalorizacionih dobitaka po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	72.650	120.352
UKUPNO	72.650	120.352

33.5 Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	2015	2014
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	2.130.853	1.693.203
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	0	8.231
d) kursne razlike	286.472	245.452
e) Raspodela dobitka	-307.576	-306.732
<i>Svega</i>	2.109.749	1.640.154
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	523.609	490.699
UKUPNO	2.633.358	2.130.853

Raspodela neraspoređenog dobitka izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara Društva donetoj na 24. redovnoj sednici u okviru tačke 5. dnevnog reda, održanoj dana 04.06.2015. godine).

34. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara	223.048	152.089			375.137
Dodatna rezervisanja	115.541	90.529			206.070
Iskorišćeno u toku godine	0	-27.707			-27.707
Ukidanje neiskorišćenih iznosa		-1.398			-1.398
Stanje na dan 31. decembra 2014.	338.589	213.513	0	0	552.102
Dodatna rezervisanja kursne razlike	147.082	7.919			155.001
Iskorišćeno u toku godine		-20.040			-20.040
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	-75.716	0			-75.716
Stanje na dan 31. decembra 2015.	409.955	201.392	0	0	611.347

34.1 Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivan i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine. Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od **8%**.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenu inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je reaian godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 5%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrđeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostaiog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

34.2 Dugoročna rezervisanja za troškove u garantnom roku

Rezervisanja za troškove u garantnom roku su ukalkulisana na osnovu najbolje procene rukovodstva i na osnovu prethodnog iskustva, i očekuje se da budu plativa u periodu manjem od 5 godina. Konačni iznos obaveze koja će se platiti može biti različit od one koja je rezervisana u zavisnosti od budućih

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

razvoja događaja. Ova rezervisanja nisu diskontovana pošto uticaj diskontovanja nije materijalno značajan.

Sa iste pozicije je skinuta rezervacija u visini od 75.716 hiljada RSD.

35. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		2015	2014
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	5%	8.407	8.088
UKUPNO		8.407	8.088

Obaveze po osnovu finansijskog zakupa se otplaćuju na period od 5 godina i uz kamatnu stopu koja je 5%. Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu finansijskog zakupa, Društvo je deponovalo čekove-novčana sredstva u iznosu od RSD 8.088 hiljada.

36. KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		2015	2014
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	5%	3.374	
UKUPNO		3.374	

Obaveze po osnovu finansijskog zakupa se otplaćuju na period od 5 godina i uz kamatnu stopu koja je 5%. Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu finansijskog zakupa. Iznos od 3.374 hiljade RSD je deo obaveza koji dospeva do jedne godine.

37. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2015	2014
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	9.445	5.136
UKUPNO	9.445	5.136

38. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	9.075	9.471
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	121	1.821
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači u zemlji	8.109	8.292
Dobavljači u inostranstvu	634.989	488.808
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	652.294	508.392

Obaveze prema dobavljačima ne sadrže kamatu.

Rukovodstvo Matičnog Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima data je u okviru Napomene 8.3.

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2015 godine u iznosu od 634.989 hiljada RSD su izražene u stranoj valuti, Qatar 499.972 hiljada RSD, Oman 101.511 hiljada RSD i Emirati 33.506 hiljada RSD.

39. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze iz specifičnih poslova:		
c) Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica	16.174	116.166
<i>Svega</i>	<i>16.174</i>	<i>116.166</i>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	473.201	383.455
Druge obaveze:		
b) Obaveze za dividende	11.308	10.209
d) Obaveze prema zaposlenima	4.960	2.295
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	57	57
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	36	105
h) Ostale razne obaveze	-	-
<i>Svega</i>	<i>16.361</i>	<i>12.666</i>
UKUPNO	505.736	512.287

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Obaveze po osnovu zarada i ostale nepomenute obaveze se najvećim delom odnose na obaveze (neto, porezi i doprinosi, obaveze Komorama) za decembarsku zaradu, koja je u Matičnom društvu isplaćena u januaru naredne godine.

Obaveze za neisplaćene dividende (razlog akcionari nisu otvorili račune za svoje hartije od vrednosti).

Obaveze iz specifičnih poslova se najvećim delom odnose na obavezu prema partneru po ugovoru za Phasu VII i MESAID u Qataru (za retenš ne naplaćen i neplaćen partneru (u 2015. godini 116.166 hiljada RSD, a u 2013. godini 95.071 hiljada RSD).

Rukovodstvo Matičnog Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

40. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

40.1 Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveza za porez iz rezultata	641.350	584.774
UKUPNO	641.350	584.774

Obaveza za porez iz rezultata u kompaniji Qatar iznos od 641.350 hiljada RSD proističe iz obaveze za nepriznate troškove HO od strane lokalne poreske uprave.

40.2 Pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2015	2014
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	62.009	46.447
UKUPNO	62.009	46.447

41. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2015	2014
Odložene poreske obaveze	63.495	62.966
UKUPNO	63.495	62.966

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Matično Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Matično Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Matično Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Matičnog Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobiti kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2014. godine	12.407			1.062	13.469
Na teret/u korist bilansa uspeha	-5.022			0	-5.022
Direktno na teret kapitala	54.519				54.519
Stanje 31.12.2014. godine	61.904	0	0	1.062	62.966
Na teret/u korist bilansa uspeha	529			0	529
Direktno na teret kapitala	0				0
Stanje 31.12.2015. godine	62.433	0	0	1.062	63.495

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Matičnog Društva prikazana je u narednoj tabeli.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	62.966	14.366
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	63.495	62.966
Promena stanja odloženih poreskih sredstava (obaveza) neto efekat	(529)	(48.600)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Odloženi poreski prihodi (rashodi) perioda	(529)	3.960
Revalorizacione rezerve	-	(60.105)
Neraspoređeni dobitak prethodne godine	0	7.545
UKUPNO	(529)	(48.600)

Na osnovu promena stanja odloženih poreskih sredstava i obaveza u 2015. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od .529 hiljada RSD.

42. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Matično Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2015. godine

Sva potraživanja i obaveze usaglašeni.

43. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST GRUPE DOHA BANK

Zavisno pravno lice - kompanija „Energoprojekt Entel” Doha, Qatar ima pravo raspolaganja i plodouživanja na nepokretnosti, ukupne stambene površine 4.488 m², koje se nalaze na katastarskim parcelama broj 65582, 65583, 65584, 65585, 65586, 65587, 65588, 65589 i 65590 površine 10.736

m², u Dohi - Qatar, Zone 44, East Al Naija, Al Mumtaza Street Doha Qatar, a koja je u knjižnom vlasništvu lokalnog fizičkog lica.

Knjižni vlasnik je stavio hipoteku na imovinu u Doha banku po ugovoru broj 52973 kao kolateral na ime dobijanja ponudbenih i garancija za dobro izvršenje posla u korist Energoprojekt Entel Doha.

44. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Matičnog Matičnog Društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Matično Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Matičnog Matičnog Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2015	2014
Data jemstva, garancije i druga prava	2.472.632	3.487.208
UKUPNO	2.472.632	3.487.208

1. Iznos od 1.932.253 hiljada RSD je iznos za date ponudbene garancije i za garancije za dobro izvršenje posla u kompanijama ENTELA u Qataru, Omanu i Emiratima.
2. Entel je jamac ENERGOPROJEKT NISKOGRADNJI za garanciju za dobro izvršenje posla u visini od 1.541.694 hiljada RSD.

45. SUDSKI SPOROVI

Pregled sudskih sporova u Srbiji dat je u tabeli.

Društvo ima sudski spor u Qataru sa Ministarstvom finansija. Predmet su nepriznati konsultantski troškovi sa Head office, troškovi se odnose na 2008, 2009 i 2010. godina. Spor je u visini od 639.408 hiljada RSD.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora U RSD	Nadležni sud	Fiz. ili pravno lice	Stepen postupka	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
1.	Marko Martinoli	EP Entel a.d.	Poništaj pojedinačnog finansijskog izveštaja		Privredni sud u Beogradu	Fizičko lice	Drugostepeni	Prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev	
2.	Vladimir Grabež, Marko Martinoli, Activist d.o.o., Activeast management ltd.	EP Entel a.d.	Otkup akcija po zahtevu nesaglasnog akcionara	452.071.063,00	Privredni sud u Beogradu	Fizičko i pravna lica	Prvostepeni	2016.	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, tužioci uložili žalbu
3.	Siniša Kisić	EP Entel a.d.	Otkup akcija po zahtevu nesaglasnog akcionara	104.803.172,80	Privredni sud u Beogradu	Fizičko lice	Prvostepeni	2016.	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, tužilac uložio žalbu
4.	EP Entel a.d.	JP EPS (RB Kolubara)	Isplata duga po računima	11.628.000,00	Privredni sud u Beogradu	Pravno lice	Prvostepeni	2016.	Osnovano

46. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Matičnog Društva i povezanih strana. Povezanim

stranama se, sa aspekta Matičnog Društva, smatra: **zavisna Matičnog Društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

<i>Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Prihodi:		
Ostala poveza pravna lica		
· EP OPREMA	-	33.201
· EP HOLDING	160	334
· EP GARANT	62	61
· EP INDUSTRIJA	911	7.905
· EP VISOKOGRADNJA	322	316
· EP HIDROINŽENJERING	2.879	2.548
· EP ENERGO NIGERIJA	-	9.709
Svega prihodi	4.334	54.074
Rashodi:		
Ostala povezana pravna lica		
· EP OPREMA	7.997	4.742
· EP HOLDING	91.295	95.047
· EP ENERGO DATA	5.373	4.492
· EP GARANT	302	293
· EP VISOKOGRADNJA	267	323
· EP HIDROINŽENJERING	54	29
· EP ARHITEKTURA I URBAN	-	1.118
· EP INDUSTRIJA	218	451
Svega rashodi	105.506	106.495

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

<i>Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Ostala povezana pravna lica		
EP VISOKOGRADNJA	375	287
EP INDUSTRIJA	67	2.136
EP HIDROINŽENJERING	1.080	340
GARANT	6	6
<i>Svega</i>	<i>1.528</i>	<i>2.769</i>
Obaveze:		
· EP OPREMA	-	32.050
· EP HOLDING	9.075	9.471
· EP ENERGDATA	121	261
<i>Svega</i>	<i>9.196</i>	<i>41.782</i>

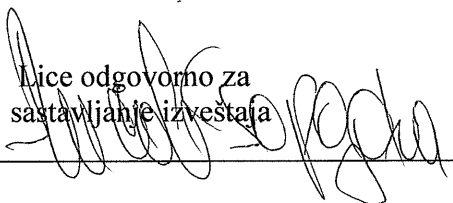
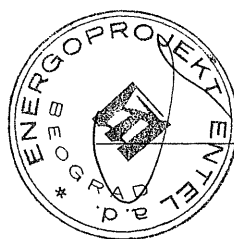
Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i nemaju kamatu.

47. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

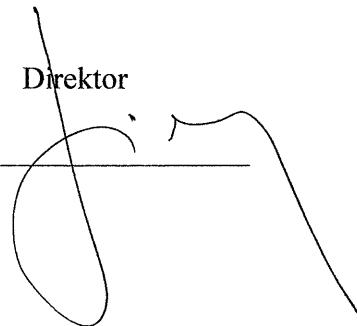
Nakon bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
20.03.2015. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje izveštaja

Direktor

I.2. IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA ZA 2015. GODINU

ENERGOPROJEKT ENTEL a.d. BEOGRAD

Konsolidovani finansijski izveštaji za 2015.
godinu

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani bilans stanja	
Konsolidovani bilans uspeha	
Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu	
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	
Konsolidovani Izveštaj o promenama na kapitalu	
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Akcionarima Energoprojekt Entel a.d. BEOGRAD**

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Entel a.d. Beograd i njegovih zavisnih društava (zajedno u daljem tekstu "Grupa"), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine i odgovarajući konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući, i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Grupe na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu.

Beograd, 7. april 2016. godine

Igor Radmanović
Ovlašćeni revizor

Digitally signed by
Igor Radmanović
100040202-090597

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12. 20 15 године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2014	Почетно стање 01.01.2014
1	2	3	4	5	6	7
	А К Т И В А					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		2.144.522	1.915.603	1.243.422
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		13.289	9.994	7.770
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005		13.289	9.994	7.770
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		1.198.806	1.140.774	708.008
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011				
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012		919.367	896.443	514.770
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		243.177	208.069	154.263
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014		1.924	1.924	1.924
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015				
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и улагања у припреми	0016		34.338	34.338	34.338
027 и део 029	7. Улагања у туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018				2.713
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (020+021+022+023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04 осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (025+026+027+028+029+030+031+032+033)	0024		148.223	120.201	121.181
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026		92.142	84.419	72.750
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027				20.504
043 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0028				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2014	Почетно стање 01.01.2014
1	2	3	4	5	6	7
044 и део 049	5. Дугорочни пласмани матичним зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству	0029				
045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни пласмани	0033		56.081	35.782	27.927
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		784.204	644.634	406.463
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих правних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања на основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		784.204	644.634	406.463
288	V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		3.688.219	3.177.364	3.070.378
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		10.302	9.444	7.818
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045				
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047				
13	4. Роба	0048				
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		3.462	3.462	
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		6.840	5.982	7.818
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		1.337.843	1.859.303	1.153.757
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				16
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		1.528	2.770	3.782
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055			12.085	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		53.638	34.986	35.765
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		1.282.677	1.809.462	1.114.194
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. Потраживања из специфичних послова	0059				
22	IV. Друга потраживања	0060		9.872	956	1.371
236	V. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	0061				
(23 осим 236) - 237	VI. Краткорочни финансијски пласмани (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		1.201.140	796.376	1.230.282
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткоточни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткоточни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234,235,238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		1.201.140	796.376	1.230.282
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068		865.212	306.099	531.504
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		2.958	5.855	2.397
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070		260.892	199.331	143.249

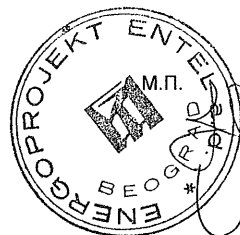
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2014	Почетно стање 01.01.2014
1	2	3	4	5	6	7
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001+0002+0042+0043)	0071		5.832.741	5.092.967	4.313.800
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		2.472.632	3.487.208	895.344
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) >= 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		3.275.284	2.812.775	2.022.227
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		173.223	173.223	173.166
300	1. Акцијски капитал	0403		173.223	173.223	173.166
301	2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		24.022	23.886	23.698
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		372.031	364.461	78.111
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		72.650	120.352	54.049
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417		2.633.358	2.130.853	1.693.203
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		2.109.749	1.640.154	1.298.870
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		523.609	490.699	394.333
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423) (0422+0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424		619.754	560.190	740.141
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		611.347	552.102	740.141
400	1. Резервисања трошкова у гарантном року	0426		409.955	338.589	588.052
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		201.392	213.513	152.089
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	I. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		8.407	8.088	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2014	Почетно стање 01.01.2014
1	2	3	4	5	6	7
413	4. Обавезе по емитовани хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугогорчни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугогорчни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439			8.088	
419	8. Остале дугогорчне обавезе	0440		8.407		
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		63.495	62.966	14.366
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		1.874.208	1.657.036	1.537.066
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		3.374		
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		3.374		
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		9.445	5.136	8.440
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		652.294	508.392	546.869
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452		9.075	9.471	9.053
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454		121	1.821	34.530
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456		8.109	8.292	6.388
436	6. Добављачи у иностранству	0457		634.989	488.808	496.898
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459		505.736	512.287	468.629
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460				
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461		641.350	584.774	482.977
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462		62.009	46.447	30.151
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) => 0 = (0441+0424+0442-0071) => 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463) >= 0	0464		5.832.741	5.092.967	4.313.800
89	Е. ВАНБИЛАСНА ПАСИВА	0465		2.472.632	3.487.208	895.344

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана _____ 08.03.2016 _____ године

Законски заступник

Полуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01. до 31.12. 2015 . године

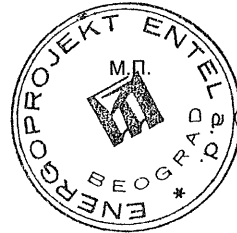
- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002+1009+1016+1017)	1001		5.486.318	3.856.140
60	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002			
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007			
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	III. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		5.480.255	3.856.041
610	1. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		160	158
611	2. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		4.149	43.795
613	4. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје готових производа и услуга на домаћем тржишту	1014		170.536	129.775
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		5.305.410	3.682.313
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ..	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017		6.063	99
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) >= 0	1018		5.105.577	3.747.143
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019		845	
62	II. ПРИХОД ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020			
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023		45.433	44.917
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		78.097	57.121
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		3.221.476	2.334.117
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026		808.922	636.108
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027		68.483	57.761

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		121.839	56.322
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029		760.482	560.797
	V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018) >= 0	1030		380.741	108.997
	G. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001) >= 0	1031			
66	D. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032		95.605	72.698
66 осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033		77.325	54.044
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		25	
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036		7.723	7.784
669	4. Остали финансијски приходи	1037		69.577	46.260
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		10.634	12.850
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		7.646	5.804
56	B. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040		8.362	18.788
56 осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041		37	3
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042		9	
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043		28	
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045			3
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		1.056	2.952
563 и 564	II. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		7.269	15.833
	E. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048		87.243	53.910
	J. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049			
683 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051			
67 и 68, осим 683 и 685	J. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052		111.720	378.623
57 и 58, осим 583 и 585	K. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053		28.802	31.632
	L. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		550.902	509.898
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69 - 59	M. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056		16	5.045
59 - 69	N. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058		550.918	514.943
	O. ГУБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059			
	P. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060		26.780	26.245
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061		529	
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062			2.001
723	R. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	C. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		523.609	490.699
	T. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		1.239	1.161
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у _____ БЕОГРАДУ
 дана _____ 08.03.2016 _____ године

 Законски заступник

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

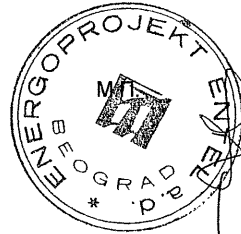
у периоду од 01.01. до 31.12. 2015 . године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A: НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		523.609	490.699
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	B. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			338.650
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011		506.628	61.164
	б) губици	2012		554.330	
	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
335	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
336	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
337	а) добици	2017			
	б) губици	2018			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)) >= 0	2019			399.814
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) >= 0	2020		47.702	
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			48.490
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021) >= 0	2022			351.324
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021) >= 0	2023		47.702	
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023) >= 0	2024		475.907	842.023
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022) >= 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028) = АОП 2024 = 0 или АОП 2025 > 0	2026			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

у БЕОГРАДУ
 дана 08.03.2016 године

Законски заступник

[Handwritten signature]

Полуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште :	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2015 . године

- у хиљадама динара -

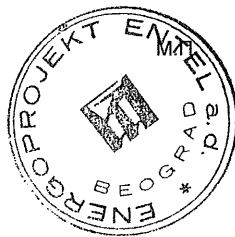
П О З И Ц И Ј А	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	6.564.425	3.859.033
1. Продаја и прмљени аванси	3002	6.557.199	3.853.383
2. Примљене камате из пословних активности	3003		
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	7.226	5.650
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	5.525.372	4.443.586
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	2.245.000	1.781.089
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	3.203.703	2.630.091
3. Плаћене камате	3008	421	4.666
4. Порез на добитак	3009	50.900	20.973
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	25.348	6.767
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011	1.039.053	
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012		584.553
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	13.258	846.797
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		18.324
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	3015	4.593	5.818
3. Остали финансијски пласмани (нето прилив)	3016		792.784
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	8.665	25.271
5. Примљене дивиденде	3018		4.600
II. Остали одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	74.637	94.085
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	72.842	94.085
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	1.795	
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023		752.712
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024	61.379	

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Прилив готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025		
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето прилив)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето прилив)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	301.270	302.264
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одлив)	3033		
3. Краткорочни кредити (одлив)	3034		1.838
4. Остале обавезе	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	301.270	300.426
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039	301.270	302.264
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040	6.577.683	4.705.830
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041	5.901.279	4.839.935
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042	676.404	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043		134.105
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	306.099	531.504
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	4.587	5.874
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	121.878	97.174
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	865.212	306.099

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у БЕОГРАДУ

дана 08.03.2016 године

Законски заступник

[Handwritten signature]

Полуњава правно лице - предзетник	ПИБ
Матични број 07470975	100389086
Шифра делатности 7112	
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште: NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2015 . године

- у хиљадама динара -

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала										Компоненте осталог резултата			
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревалори- зационе резерве
1	2		3		4		5		6		7		8		9
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2014														
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019	4037	4055	4073			4091			4109		
	б) потражни салдо рачуна	4002	173.166	4020	4038	23.698	4074			4092		1.701.434	4110		78.111
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика														
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021	4039	4057	4075			4093			4111		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4004		4022	4040	4058	4076			4094			4112		
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2014														
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4005		4023	4041	4059	4077			4095			4113		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4006	173.166	4024	4042	23.698	4078			4096		1.701.434	4114		78.111
4.	Промене у претходној 2014 години														
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025	4043	4061	4079			4097		306.731	4115		60.105
	б) промет на потражној страни рачуна	4008	57	4026	4044	188	4080			4098		736.150	4116		346.455
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2014														
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4009		4027	4045	4063	4081			4099			4117		
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4010	173.223	4028	4046	23.886	4082			4100		2.130.853	4118		364.461

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала										Компоненте осталог резултата				
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревалори- зационе резерве	
1	2		3		4		5	6	7		8		9			
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика															
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4011	4029	4047	4065	4101	4119									
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012	4030	4048	4066	4102	4120									
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2015															
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4013	4031	4049	4067	4103	4121									
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4014	173.223	4032	4068	4104	2.130.853	4122	364.461							
	Промене у текућој 2015 години															
8.	а) промет на дуговој страни рачуна	4015	4033	4051	4069	4105	325.895	4123	1.013							
	б) промет на потражној страни рачуна	4016	4034	4052	136	4106	828.400	4124	8.583							
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2015															
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4017	4035	4053	4071	4107	4125									
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4018	173.223	4036	24.022	4108	2.633.358	4126	372.031							

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала															
		АОП	331 Актуарски добити или губити	АОП	332 Добити или губити по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	АОП	333 Добити или губити по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштва	АОП	334 и 335 Добити или губити по основу инсоотраног попловања и прерачуна финансиј- ских извештаја	АОП	336 Добити или губити по основу хеџинга новчаног тока	337 Добити или губити по основу ХОВ распо- ложивих за продају					
1	2	10	11	12	13	14	15										
	Почетно стање на дан 01.01. 2014																
1.	а) дуговни салдо рачуна	4127	4163	4181	4199	4217											
	б) потражни салдо рачуна	4128	4164	4182	4200	4218											
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика																
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4129	4165	4183	4201	4219											
	б) исправке на потражној страни рачуна	4130	4166	4184	4202	4220											
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2014																
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4131	4167	4185	4203	4221											
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4132	4168	4186	4204	4222											
4.	Промене у претходној 2014 години																
	а) промет на дуговној страни рачуна	4133	4169	4187	4205	4223											
	б) промет на потражној страни рачуна	4134	4170	4188	4206	4224											
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2014																
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4135	4171	4189	4207	4225											
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4136	4172	4190	4208	4226											
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика																
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4137	4173	4191	4209	4227											
	б) исправке на потражној страни рачуна	4138	4174	4192	4210	4228											

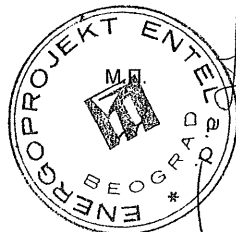
Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала									
		331 Актуарски добици или губици	332 Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	333 Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку при-дружених друштва	334 и 335 Добици или губици по основу инсопраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	336 Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока	337 Добици или губици по основу ХОВ распо-ложивих за продају				
1	2	10	11	12	13	14	15				
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2015										
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4139	4157	4175	4193	4211	4229				
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4140	4158	4176	4194	4212	4230				
	Промене у текућој 2015 години										
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4141	4159	4177	4195	4213	4231				
	б) промет на потражној страни рачуна	4142	4160	4178	4196	4214	4232				
	Стање на крају текуће године 31.12. 2015										
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4143	4161	4179	4197	4215	4233				
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4144	4162	4180	4198	4216	4234				

Ред. број	ОПИС	АОП	Укупан капитал ?[(ред 16 кол 3 до кол 15) - ?(ред 1а кол 3 до кол 15)] >= 0	АОП	Губитак изнад капитала ?[(ред 1а кол 3 до кол 15) - ?(ред 1б кол 3 до кол 15)] >= 0
1	2		16		17
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2014				
	а) дуговни салдо рачуна	4235	2.030.458	4244	
	б) потражни салдо рачуна				
2.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4236		4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2014				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4237	2.030.458	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0				
4.	Промене у претходној 2014 години				
	а) промет на дуговој страни рачуна	4238		4247	
	б) промет на потражној страни рачуна				
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2014				
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4239	2.812.775	4248	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0				
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2015				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4241	2.812.775	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0				
8.	Промене у текућој 2015 години				
	а) промет на дуговој страни рачуна	4242		4251	
	б) промет на потражној страни рачуна				
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2015				
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4243	3.275.284	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0				

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у БЕОГРАДУ

дана 08.03.2016 године

Законски заступник

[Handwritten signature]

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2015. GODINU**

Beograd, 2016. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	4
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	5
3. VLASNIČKA STRUKTURA.....	5
4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA....	6
5. KONSOLIDACIJA	9
6. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	10
7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	11
7.1 Procenjivanje	12
7.2 Efekti kurseva stranih valuta	12
7.3 Prihodi	13
7.4 Rashodi.....	14
7.5 Porez na dobitak	15
7.6 Nematerijalna imovina	17
7.7 Nekretnine, postrojenja i oprema.....	17
7.8 Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	19
7.9 Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	20
7.10 Investicione nekretnine.....	21
7.11 Stalna sredstva namenjena prodaji.....	21
7.12 Finansijski instrumenti	22
7.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	24
7.14 Kratkoročna potraživanja	24
7.15 Finansijski plasmani	25
7.16 Obaveze	26
7.17 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	27
7.18 Naknade zaposlenima	28
7.19 Informacije o segmentima poslovanja.....	29
8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U MATIČNOM DRUŠTVU	29
8.1 Kreditni rizik.....	31
8.2 Tržišni rizik.....	32
8.3 Kamatni rizik	32
8.4 Rizik od promene cena.....	34
8.5 Rizik likvidnosti	34
8.6 Upravljanje rizikom kapitala.....	34
9. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	36
10. POSLOVNI PRIHODI	38
11. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE.....	38
12. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	39
13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA.....	39
14. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	40
15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	40
16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	41
17. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	42
18. OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	43
19. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	44
20. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA.....	44
21. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK.....	45
22. ZARADA PO AKCIJI.....	45
23. NEMATERIJALNA IMOVINA.....	46
24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA.....	47
24.1 Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	47
25. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	48
26. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	49

27.	ZALIHE.....	49
28.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE.....	50
29.	DRUGA POTRAŽIVANJA	50
30.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	50
31.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA.....	51
32.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	51
33.	KAPITAL	52
34.	DUGOROČNA REZERVISANJA	55
35.	DUGOROČNE OBAVEZE.....	58
36.	KRATKOROČNE OBAVEZE	58
37.	PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	58
38.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA.....	59
39.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	59
40.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE,	
41.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	60
42.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA.....	62
43.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST GRUPE DOHA BANK.....	62
44.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	63
45.	SUDSKI SPOROVI.....	63
46.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	65
47.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	66

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07470975
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100389086

Relevantne pravne činjenice vezane za istorijat Matičnog Društva su sledeće:

Matično Društvo je osnovano 1990. kao posebno pravno lice, upisano je u registar kod Trgovinskog suda u Beogradu, na registarskom uložku broj 1-4706-00, rešenjem Fi-425/90 od 12.01.1990. i upisano je kao Deoničko Matično Društvo za projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata I sistema "ENERGOPROJEKT ENTEL" sa potpunom odgovornošću Beograd. Na osnovu Odluke o izdavanju internih deonica i Odluke o promeni statusa od 13.juna 1991. godine kao deoničko Matično Društvo. Rešenjem IV.Fi.12129/02 od 28. 11.2002. Matično Društvo posluje kao akcionarsko Matično Društvo.

Registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu, registarski uložak br. 1-4703-00. Registrovano je i kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8049 od 29.3.2005. godine.

Privatizacija Matičnog Društva je započeta po starim zakonima važećom u doba SFRJ i na osnovu zaključenog Sporazuma o promenama u sistemu Energoprojekt kada su organizovana deonička Matičnog Matičnog Društva. U toku 1991. god. na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu i raspolaganju društvenim kapitalom doneta je odluka o izdavanju internih deonica nakon čega je u odgovarajući registar Matično Društvo upisano kao mešovito deoničko Matično Društvo.

Kasnija privatizacija matičnog Matičnog Društva vršena je krajem 2000.g. i završila se 2001.g. po Zakonu o svojskoj transformaciji - sticanje akcija po osnovu upisa - prvi krug.

Ministarstvo za privredu i privatizaciju u postupku zakonitosti i postupka svojske transformacije, na osnovu Zakona o privatizaciji verifikovala je sproveden postupak privatizacije i po dobijanju Rešenja, na osnovu Zakona o preduzećima upisano je u odgovarajući registar kao akcionarsko Matično Društvo s tim što je jedan deo kapitala izražen u akcijama prenet Fondu PIO a preostali deo prenet je Akcijskom fondu. EP Holding je bio većinski vlasnik sa 51%.

Krajem 2006. završen je postupak konverzije tako što je jedan broj akcionara (fizička lica, Fond PIO i Akcijski fond) zamenio svoje akcije sa akcijama EP Holdinga tako da je EP Holding po osnovu izvršene konverzije stekao vlasništvo od 86,26% .

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Matičnog Matičnog Društva je projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata i sistema.

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost matičnog Matičnog Društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE

Zavisna Matičnog Društva u inostranstvu su sledeća:

- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C
- kompanija ENERGO CONSULT UAE

Gore navedene kompanije čine grupaciju:

- **Energoprojekt Entel**

Procenat vlasništva Matičnog Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
ENERGOPROJEKT QATAR	100
ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C	100
ENERGO CONSULT UAE	100
ENERGOPLAST DOO	20

Matično Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, razvrstano u srednje pravno lice.

Akcije Energoprojekt Entela a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Godišnji Konsolidovani finansijski izveštaj za 2015. godinu koji su predmet ovih Napomena su pojedinačni Konsolidovani finansijski izveštaj Matičnog Društva i odobreni su od strane ODBORA DIREKTORA ENERGOPROJEKTE ENTEL-a dana 21.03.2016. godine. Odobreni Konsolidovani finansijski izveštaj mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

U Društvu je prosečan broj zaposlenih radnika, na osnovu stanja krajem svakom meseca, iznosio:

- 2015. godine 185 i
- 2014. godine: 185 radnika

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Matičnog Matičnog Društva u 2015. godini sačinjavala su sledeća lica:

MLADEN SIMOVIĆ	Direktor
GORDANA LIŠOV	Izvršni direktora za finansije, računovodstvo
JAROSLAV UROŠEVIĆ	Izvršni direktor za realizaciju projekta,
JELICA JERKOVIĆ	Direktor za plan, analizu i opšte poslove

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2015. godine prikazano je u okviru Napomene 33.1.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Matičnog Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2014 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna Društva, odnosno Društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Matičnog Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna Društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Matičnog Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2014, 108/2014, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2014, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2014 i 20/2014 - dr.pravilnik);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010);

- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2014 i 8/2014); i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Matičnog Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Matičnog Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog Društva, koji je donet 14.12.2015. godine od strane Odbora Direktora ENERGOPROJEKT ENTEL AD na 79. Sednici. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Matičnog Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Matičnog Društva za rad u zemlji Pravilnika o radu u inostranstvu..zaposlenih u ENERGOPROJEKT ENTELU.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Matičnog Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Matičnog Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2014) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Matično Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili su na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Matičnog Društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2014”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine); i
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Matičnog Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012-2014”, objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);

- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine); i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 “Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Matičnog Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

5. KONSOLIDACIJA

Konsolidovani finansijski izveštaji su finansijski izveštaji grupe koji su prezentovani kao izveštaji jedinstvenog ekonomskog entiteta.

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljaju se korišćenjem jednoobraznih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima. U slučaju da član grupe, koji čini matično društvo sa svim svojim zavisnim društvima, za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima koristi računovodstvene politike drugačije od onih koje su usvojene u konsolidovanim finansijskim izveštajima, vrše se odgovarajuća korigovanja njegovih finansijskih izveštaja (shodno odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva) prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

5.1. Zavisna društva

Pod *zavisnim društvom* smatra se društvo koje je pod kontrolom Društva (matičnog društva).

Društvo kontroliše društvo u koje je investiralo, ako i samo ako ima sve što sledi:

- moć nad društvom u koji je investirao (ima sadašnju sposobnost da usmerava relevantne aktivnosti, tj. aktivnosti koje značajno utiču na prinose društva u koji je investirano);
- izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u društvu u koji je investirao i
- sposobnost da koristi svoju moć nad društvom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva u skladu sa MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izveštaji je metod potpune konsolidacije. Svi interni odnosi i transakcije unutar grupe za konsolidovanje su eliminisani u postupku konsolidacije. Učešća bez prava kontrole su iskazana posebno.

5.2. Pridružena društva

Pridruženo društvo je ono društvo nad kojim Grupa ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, odnosno kod kog poseduje vlasnička i glasačka prava između 20% i 50%.

Primenjeni metod konsolidovanja za pridružena društva u skladu sa MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate je equity metod (metod udela). Primenom ovog metoda učešća u kapitalu se koriguju za ostvareni dobitak ili gubitak tekuće godine tako da reflektuju učešće matičnog društva u neto imovini pridruženih društava. U slučaju da kumulirani gubitak prelazi nivo kapitala, učešće u kapitalu se svodi na nulu, a samo izuzetno, ukoliko postoje neopozive ugovorne obaveze za pokriće gubitka, razlika većeg gubitka u odnosu na kapital se priznaje kao rashod u matičnom društvu.

Pregled zavisnih i pridruženih društava koja sa matičnim društvom Energoprojekt Entel a.d. čine Grupu za konsolidovanje, prikazan je u Napomeni 1.

6. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Matičnog Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednosti;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme;
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Matičnog Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Matičnog Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog

usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Matičnog Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Matičnog Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Matičnog Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Matičnog Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Matičnog Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Matičnog Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Matičnog Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Matičnog Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Matičnog Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Matičnog Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

7.1 Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Matičnog Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Matičnog Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Matičnog Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7.2 Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije, koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Matičnog Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Matičnog Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	121,6261	120,9583
1 USD	111,2468	99,4641
1 QAR	30,5623	27,3253
1 OMR	289,0661	258,3262
1 AED	30,2864	27,0780

7.3 Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom;
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom;
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te

transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Matičnog Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Matičnog Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

7.4 Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala Matičnog Društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodane robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Matičnog Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

7.5 Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima Matičnog Društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Matičnog Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društvo može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu neiskorišćenog poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjenje će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to, dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Matičnog Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Matičnog Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Matičnog Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.6 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je ili: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Matičnog Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Matičnog Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom; i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Matičnog Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

7.7 Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište;
- b) objekti;
- c) postrojenja i oprema; i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postrojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava;
- povećava kapacitet;
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

7.8 Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Matičnog Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

7.9 Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Matičnog Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.10 Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisi troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom priliti u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicione nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

7.11 Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Matičnog Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

7.12 Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Matičnog Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Matičnog Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Matičnog Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća;
- zajmovi (kredit) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Matičnog Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Matičnog Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Matičnog Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Matičnog Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Matičnog Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

7.14 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu kao i potraživanja po

drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenapativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Matičnog Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Matičnog Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Matičnog Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Matičnog Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.15 Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Matičnog Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Matičnog Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Matičnog Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.16 Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Matičnog Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale

kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

7.17 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Matičnog Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Matičnog Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Matičnog Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Matičnog Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Matičnog Društva; ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Matičnog Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Matičnog Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Matičnog Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Matičnog Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Matičnog Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Matičnog Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7.18 Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Matičnog Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Matičnog Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Matičnog Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora.

7.19 Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja predstavlja deo imovine i poslovnih operacija koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim segmentima poslovanja. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U MATIČNOM DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Matičnog Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Matičnog Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: rizik koncentracije, koji se u slučaju Matičnog Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; operativni

rizik, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Matičnom društvu i sl.; reputacioni rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Matičnog Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Matičnog Društva; pravni rizik, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Matičnog Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje finansijskih rizika, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Matičnog Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Matičnog Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, Matičnog Društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „hedžinga“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, Matična Društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Matičnog Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Matičnog Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Matičnom društvu treba da obezbedi da rizični profil Matičnog Društva uvek bude u skladu ka sklonošću Matičnog Društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Matično Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Matičnog Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Matično Društvo u znatnoj meri izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Matičnog Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Matično Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Matičnog Društva i

- upravljanje rizikom kapitala, koji, i ako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Matičnog Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Matičnom društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Matičnog Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Matičnog Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Matično Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Matičnog Društva zbog njihove nelikvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Potraživanja po osnovu prodaje:		
KUPCI U ZEMLJI		
ELEKTROPRIVREDA SRBIJE	50.614	34.427
ENERGOPROJEKT POVEZANA PRAVNA LICA	1.528	2.770
OSTALI U ZEMLJI	3.024	12.644
KUPCI U INOSTRANSTVU		
KUPCI OMAN	191.690	214.312
KUPCI U EMIRATIMA	274.953	413.983
KAHRAMA QATAR	463.508	646.120
OSTALI QATAR	352.526	535.047
Ostali	-	-
Svega	1.337.843	1.859.303
Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja:	10.698	956
Potraživanje za dividendu	-	-
Ostali		
Svega	10.698	956
UKUPNO	1.348.541	1.860.259

Matično Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjene vrednosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	157	1.563
c) 30 - 60 dana	33	98
d) 60 - 90 dana	65	98
e) 90 - 365 dana	1.221	970
f) Preko 365 dana	52	41
<i>Svega</i>	1.528	2.770
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	27.033	14.301
c) 30 - 60 dana	14.258	8.199
d) 60 - 90 dana	119	-
e) 90 - 365 dana	600	300
f) Preko 365 dana	11.628	12.186
<i>Svega</i>	53.638	34.986
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	418.694	910.303
c) 30 - 60 dana	116.772	125.500
d) 60 - 90 dana	159.096	135.952
e) 90 - 365 dana	264.177	327.199
f) Preko 365 dana	323.938	322.594
<i>Svega</i>	1.282.677	1.821.547
UKUPNO	1.337.843	1.859.303

8.2 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Matičnog Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena

8.3 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Matičnog Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Matično Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor, Euribor), kao i usled odmeravanja zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Matičnog Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
a) ENERGOPROJEKT HOLDING	9.075	9.471
b) ENERGOPROJEKT OPREMA	-	1.560
c) ENERGOPROJEKT ENERGODATA	121	261
d) ITEN ENGINEERING DOO	-	3.024
e) OSTALI	8.109	5.268
g)		
<i>Svega</i>	<i>17.305</i>	<i>19.584</i>
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):		
AGENT RES.OPTIMUM	70.463	31.464
SPONZOR	184.784	107.637
Dobavljači za rente	100.406	101.805
Kosultanti	114.611	100.643
Ostali	164.725	147.259
<i>Svega</i>	<i>634.989</i>	<i>488.808</i>

Matično Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	9.196	9.196
<i>Svega</i>	<i>9.196</i>	<i>9.196</i>
Dobavljači u zemlji:		
a) Tekuća	8.109	8.292
<i>Svega</i>	<i>8.109</i>	<i>8.292</i>
Dobavljači u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	260.280	199.337
c) 30 - 60 dana	135.698	101.805
d) 60 - 90 dana	113.658	111.618
e) 90 - 365 dana	55.478	31.464
f) Preko 365 dana	69.875	44.584
<i>Svega</i>	<i>634.989</i>	<i>488.808</i>
UKUPNO	652.294	506.296

8.4 Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

8.5 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Matično Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Matičnog Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2015	2014
Opšti racio likvidnosti	2 : 1	1,97 : 1	1,92 : 1
Rigorozni racio likvidnosti	1 : 1	1,96 : 1	1,91 : 1
Gotovinski racio likvidnosti		0,46 : 1	0,18 : 1
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)		1.814.011	1.520.328

8.6 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Matično Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Matičnog Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Matičnog Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Matično Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak/gubitak	523.609	490.699
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	2.812.775	2.022.227
b) Kapital na kraju godine	3.275.284	2.812.775
Svega	3.044.030	2.417.501
Stopa prinosa na kraju godine	17,20%	20,30%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Matičnog Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Matičnog Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Matičnog Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze	1.882.615	1.665.124
Ukupna sredstva	5.832.741	5.092.967
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,32:1	0,36:1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	3.275.284	2.812.775
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	683.249	623.156
Svega	3.958.533	3.435.931
Ukupna sredstva	5.832.741	5.092.967
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,68 : 1	0,67 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Matičnog Društva pokriven kapitalom Matičnog Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Matičnog Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Matičnog Društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	1.882.615	1.665.124
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	865.212	306.099
<i>Svega</i>	<i>1.017.403</i>	<i>1.359.025</i>
Kapital	3.275.902	2.812.775
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 3,22	1 : 2,07

9. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

BILANS USPEHA

10. POSLOVNI PRIHODI

10.1 Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	4.309	43.953
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	170.536	129.775
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	5.305.410	3.682.313
UKUPNO	5.480.255	3.856.041

10.2 Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	u 000 dinara	
	2015	2014
b) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	6.063	99
<i>Svega</i>	6.063	99
UKUPNO	6.063	99

11. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Nabavna vrednost prodate robe:		
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	845	-
<i>Svega</i>	845	0
UKUPNO	845	0

12. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu	-	-
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	43.173	40.001
c) Troškovi rezervnih delova	-	-
d) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	2.260	4.916
<i>Svega</i>	<i>45.433</i>	<i>44.917</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	49.313	34.896
b) Troškovi električne i toplotne energije	28.784	22225
<i>Svega</i>	<i>78.097</i>	<i>57.121</i>
UKUPNO	123.530	102.038

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	3.091.767	2.206.336
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	49.656	50.026
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	5.888	1.460
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	5.396	5.078
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	1.593	3.421
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	1.079	908
Ostali lični rashodi i naknade	66.097	66.888
UKUPNO	3.221.476	2.334.117

Ostali lični rashodi u iznosu od 66.097 hiljada RSD odnose se na:

- troškovi solidarnih pomoći 211
- troškovi prevoza na posao 4.576
- troškovi službenih putovanja 12.339

- troškovi toplog obroka 43.882

14. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi usluga na izradi učinaka	139.176	76.556
Troškovi transportnih usluga	277.940	226.086
Troškovi usluga održavanja	26.360	61.134
Troškovi zakupnina	327.509	245.600
Troškovi sajмова	7.314	5.622
Troškovi reklame i propagande	5.862	8.499
Troškovi istraživanja		
Troškovi ostalih usluga	24.761	12.611
UKUPNO	808.922	636.108

Troškovi usluga na izradi učinaka odnose se na podizvodjače koje angažujemo za poslove za koje nemamo svoje kadrove ili za specijalizovane poslove koje rade samo određene firme.

Troškovi zakupnina se, pre svega, odnose na zakup stanova u našim ino kompanijama.

Troškovi reklame i propagande se odnose na:

troškove promocije, troškove reklame, uključujući i troškove ispitivanja tržišta, kao i troškove izrade prospekata i publikacija i

U okviru troškova ostalih usluga najznačajniji deo se odnosi na:

Troškovi nabavki tendera i troškovi kopiranja i troškove licenci

15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 23)	4.336	4.041
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 24)	64.147	53.720
<i>Svega</i>	<i>68.483</i>	<i>57.761</i>
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	121.839	56.322
<i>Svega</i>	<i>121.839</i>	<i>56.322</i>
UKUPNO	190.322	114.083

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti, i u odnosu na procenu na dan 31.12.2014. godine bilo je značajnih promena procene rezidualne vrednosti zgrade i u skladu sa tim je povećan trošak amortizacije.

Na poziciji rezervisanja urađena je rezervacija za troškove u garantnom roku u visini od 104.410 hilj RSD za projekat Phasa 11.

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi neproizvodnih usluga	484.160	305.329
Troškovi reprezentacije	17.646	18.579
Troškovi premija osiguranja	61.991	47.574
Troškovi platnog prometa	31.646	43.572
Troškovi članarina	660	1.030
Troškovi poreza	35.084	24.111
Troškovi doprinosa		
Ostali nematerijalni troškovi	129.295	120.602
UKUPNO	760.482	560.797

U okviru **troškova neproizvodnih usluga** iskazani su troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije godišnjih računa i dr.

Troškovi reprezentacije se odnose na ugostiteljske usluge, poklone poslovnim partnerima, troškove reklamnih uzoraka i dr.

Najznačajniji deo **troškova premije osiguranja** se odnosi na troškove osiguranja imovine i lica.

Od ukupno iskazanih **troškova platnog prometa i bankarskih usluga**: na troškove platnog prometa se odnosi u 2015. godini 2.274 RSD, a na troškove bankarskih usluga (troškovi izdavanja bankarskih garancija) trošak u 2015. godini 28.225 hiljada RSD.

Troškovi članarina se gotovo u celokupnom iznosu odnose na članarinu Privrednoj komori Srbije, koja predstavlja obavezu na isplaćene plate zaposlenih.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi: poreza na imovinu, naknada za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta, i dr. Najznačajniji deo ovih troškova se odnosi na porez na imovinu i takse za uređenje građevinskog zemljišta u 2015. Godini 2.460 hiljada RSD

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na: takse (administrativne, sudske i dr.), troškove stručne literature, troškove oglasa i tendera i sl. i troškove Holdinga .

17. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI**17.1 Finansijski prihodi**

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	-	-
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	25	7.784
Ostali finansijski prihodi:		
a) Prihodi od dividendi		
b) Ostali finansijski prihodi	77.300	46.260
Prihodi od kamata (od trećih lica)	10.634	12.850
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	7.646	5.804
UKUPNO	95.605	72.698

Najznačajniji deo prihoda od kamata po drugim osnovama je posledica kamata od banke za sredstva na računima i plasiranim sredstvima .

Prihodi od učešća u dobitku zavisnih pravnih lica u 2015. godini u visini od 7.723 hiljade RSD; je prihod od pripadajuće dobiti za 2015. Godinu za kupljenih 20% udela ENERGOPLASTA DOO.

Ostali finansijski prihod u 2015. godini u visini od 69.577 hiljada RSD; predstavljaju 20% od profita firme Perl garden koja u ime i za račun vlasnika vila vrši izdavanje istih.

17.2 Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	9	
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	28	
Ostali finansijski rashodi	-	3
<i>Svega</i>	<i>37</i>	<i>3</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	1.056	2.952
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	7.269	15.833
UKUPNO	8.362	18.788

Najznačajniji deo **rashoda po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule** se odnosi na negativne efekte po osnovu faktura prema ino kupcima kao i kupcima sa valutnom klauzulom.

18. OSTALI PRIHODI I RASHODI

18.1 Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		-
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	73.915	325.226
Ostali nepomenuti prihodi	37.033	51.440
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	772	1.957
UKUPNO	111.720	378.623

Ostali nepomenuti prihodi pozicija prihodi od ukidanja rezervisanja u visini od 73.915 hiljada RSD je nastao ukidanjem rezervisanja u kompaniji u Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Ukinuta su rezervisanja za posao koji je uspešno su završen.

18.2 Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	1.348	2.092
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od	-	3.544
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	3.121	3.573
Ostali nepomenuti rashodi	24.333	22.423
UKUPNO	28.802	31.632

Najznačajniji deo **ostalih nepomenutih rashoda** se odnosi na izdatke za humanitarne, kulturne i zdravstvene u 2015. godini 21.151 hiljada RSD.

19. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	16	5.045
UKUPNO	16	5.045

20. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	5.486.318	3.856.140
Poslovni rashodi	5.105.577	3.747.143
Poslovni rezultat	380.741	108.997
Finansijski prihodi	95.605	72.698
Finansijski rashodi	8.362	18.788
Finansijski rezultat	87.243	53.910
Ostali prihodi	111.720	378.623
Ostali rashodi	28.802	31.632
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	82.918	346.991
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	16	5.045
UKUPNI PRIHODI	5.693.659	4.312.506
UKUPNI RASHODI	5.142.741	3.797.563
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	550.918	514.943

21. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	550.918	514.943
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha	0	3.544
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	24.099	-296.813
Oporeziva dobit/ (gubitak)	575.017	221.674
Ostatak oporezive dobiti	575.017	221.674
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom	0	5.216
Ostatak kapitalnog dobitka	0	5.216
Poreska osnovica	575.017	226.890
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	86.253	34.034
Ukupna umanj enje obračunatog poreza	26.190	13.097
Obračunati porez po umanj enju	60.063	20.937
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	550.918	514.943
Poreski rashod perioda	26.780	26.245
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	-529	2.001
Neto dobitak/(gubitak)	523.609	490.699

22. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	523.609	490.699
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	1.239	1.161

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Ponderisan prosečni broj akcija za 2015. godinu iznosi 422.495, tako da zarada po akciji iznosi 1.239 RSD.

BILANS STANJA

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 RSD

Struktura nematerijalne imovine	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijal na ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01.01.2014. godine	34.511			34.511
Prenos sa jednog oblika na drugi	5.307			5.307
Kursne razlike	5.196			5.196
Stanje 31.12.2014. godine	45.014	0	0	45.014
Korekcija početnog stanja				0
Prenos sa jednog oblika na drugi	6.666	-6.666		0
Nove nabavke	0	6.666		6.666
Otudenje i rashodovanje				0
Kursne razlike	4.256			4.256
Ostalo				0
Stanje 31.12.2014. godine	55.936	0	0	55.936
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.2014. godine	26.741			26.741
Korekcija početnog stanja				0
Amortizacija	4.041			4.041
Kursne razlike	4.238			4.238
Ostalo				0
Stanje 31.12.2013. godine	35.020	0	0	35.020
Korekcija početnog stanja				0
Amortizacija	4.336			4.336
Kursne razlike	3.291			3.291
Stanje 31.12.2014. godine	42.647	0	0	42.647
Neotpisana vrednost				
31.12.2014. godine	9.994	0	0	9.994
31.12.2015. godine	13.289	0	0	13.289

24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

24.1 Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

u 000 RSD

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01.01.2014. godine	615.820	292.536	37.051	945.407
Korekcija početnog stanja	5			5
Nove nabavke u toku godine		88.778	88.778	177.556
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	-4.628	23.652		19.024
Ostali prenosi sa / (na)	-23.652	0	-91.491	-115.143
Otuđenje i rashodovanje		-67.589		-67.589
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)	324.431	0		324.431
Kursne razlike	56.822	45.148	0	101.970
Ostala povećanja / (smanjenja)	-72355			-72.355
Stanje 31.12.2014. godine	896.443	382.525	34.338	1.313.306
Nove nabavke u toku godine	0	66.175	66.175	132.350
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	0	0	-66.175	-66.175
Otuđenje i rashodovanje	0	-55.915	0	-55.915
Kursne razlike	44.573	35.922	0	80.495
Stanje 31.12.2015. godine	941.016	428.707	34.338	1.404.061
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.2014. godine	78.343	160.980		239.323
Amortizacija	0	53.720		53.720
Otuđenje i rashodovanje	0	-56.006		-56.006
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	-1.167	0		-1.167
Ostali prenosi sa / (na)	-946	946		0
Kursne razlike	0	14.816		14.816
Ostala povećanja / (smanjenja)	-76.230	0		-76.230
Stanje 31.12.2014. godine	0	174.456	0	174.456
Amortizacija	21.649	42.498		64.147
Otuđenje i rashodovanje		-49.376		-49.376
Kursne razlike		17.952		17.952
Stanje 31.12.2015. godine	21.649	185.530	0	207.179
31.12.2014. godine	896.443	208.069	34.338	1.138.850
31.12.2015. godine	919.367	243.177	34.338	1.196.882

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

odnosu na prethodnu godinu bilo promena u 2015. godini na amortizaciji poslovne zgrade zbog promene rezidualne vrednosti.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 521.870 hiljada RSD, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2015. godine je niža od njegove fer vrednosti, tako da u 2015. godini su evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 66 godina)..

Društvo koristi potpuno otpisane nekretnine, postrojenja i opremu u visini od 45.624 hilj. RSD (u zemlji 13,428 hilj RSD; u Qataru 14,395 hilj RSD; u Omanu 6,594 hilj RSD ; u Emiratima 11,207 hilj RSD

24.2 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	2015	2014
Stanje na dan 1. januar	1.924	1924
Kursne razlike		
Stanje na dan 31. decembra	1924	1924

25. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2015	2014
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	92.142	84.419
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
Dugoročni plasmani u inostranstvu	55.256	34.919
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	825	863
<i>Svega</i>	<i>148.223</i>	<i>120.201</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	148.223	120.201

25.1 Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Matično Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Matično Društvo steklo.

Matično Društvo ima 20% učešća u Enegoplast doo što iznosi 92.142

25.2 Ostali dugoročni finansijski plasmani

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana evidentiran je preostali deo beskamatnog kredita u visini od 863 hiljade RSD odobrenog zaposlenom u Društvu za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita se koriguje se dva puta godišnje. Ovaj krediti se otplaćuje u mesečnim ratama, na period od 30 godina.

26. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

Struktura dugoročnih potraživanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Ostala dugoročna potraživanja	784.204	644.634
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	784.204	644.634

Kod dugoročnih potraživanja za retenšn su iskazana potraživanja od kupaca za retenšn koji je uglavnom 10% od fakturisane vrednosti. On se može naplatiti tek po završetku svih radova na određenom projektu na koji se isti odnosi.

Struktura potraživanja za retenšn na dan 31.12.2015. godine po kompanijama je sledeći:

Kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL Qatar 695.895 hilj. RSD

Kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C 88.309 hilj. RSD

27. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2015	2014
Stalna sredstva namenjena prodaji	3.462	3.462
e) Plaćeni avansi za usluge	6.840	5.982
<i>Svega</i>	<i>6.840</i>	<i>5.982</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	10.302	9.444

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Rukovodstvo Matičnog Društva je odobrilo prodaju stana u Mesnoj zajednici Blok 20 Bežanijska kosa dana 15.12.2015. godine . Ugovor o prodaji je potpisan 29.01.2016.godine.

28. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2015	2014
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica		-
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	1.528	2.770
Kupci u zemlji	53.638	34.986
Kupci u inostranstvu	1.282.677	1.821.547
UKUPNO	1.337.843	1.859.303

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Matično Društvo nema nikakva obezbeđenja potraživanja po osnovu prodaje.

29. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2015	2014
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	2	
<i>Svega</i>	2	-
Potraživanja od zaposlenih	993	
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	8.544	
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju	333	395
Ostala kratkoročna potraživanja	-	561
UKUPNO	9.872	956

30. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2015	2014
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.201.140	796.376
<i>Svega</i>	1.201.140	796.376
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	1.201.140	796.376

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Kratkoročno oročeni depoziti uključuju deponovana sredstva kod domaćih poslovnih banaka. - **overnight depozit.**

31. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2015	2014
Tekući (poslovni) račun	1.203	1.392
Blagajna	314	
Devizni račun	863.329	304.235
Devizna blagajna	366	472
UKUPNO	865.212	306.099

U okviru **tekućih dinarskih i deviznih računa** Matičnog Društva iskazan su sredstva:

- u poslovnim bankama u zemlji (Raiffaisen bank, Erste Banke i Alpha banke)
- na deviznim računima (Doha banka, ADCB Bank Dubai i Abu Dhabi i Bank Oman)

32. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

32.1 Porez na dodatu vrednost

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Porez na dodatu vrednost	2.958	5.855
UKUPNO	2.958	5.855

32.2 Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	2015	2014
Unapred plaćeni troškovi:		
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	251.357	174.551
e) Unapred plaćene premije osiguranja	7.570	24.505
g) Ostali unapred plaćeni troškovi	1.857	78
<i>Svega</i>	<i>260.784</i>	<i>199.134</i>
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	108	197
<i>Svega</i>	<i>108</i>	<i>197</i>
UKUPNO	260.892	199.331

BILANS STANJA

33. KAPITAL

OPIS	Osnovni kapital	Rezerve	Revalorizaci-one rezerve	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januara 2014. godine</i>	173.166	23.698	54.212	54.049	1.697.671	2.002.796
Neto dobitak za godinu					490.699	490.699
b) Revalorizacija			347.135			347.135
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.			-48.490			-48.490
Svega - ostali sveobuh.rezultat			298.645			298.645
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2013.	173.166	23.698	352.857	54.049	2.188.370	2.792.140
Korekcije		188	11.604		249.215	261.007
Povećanje osnovnog kapitala	57			66.303		66.360
Raspodela dobiti					-306.732	-306.732
<i>Stanje na dan 31. decembra 2014.</i>	<i>173.223</i>	<i>23.886</i>	<i>364.461</i>	<i>120.352</i>	<i>2.130.853</i>	<i>2.812.775</i>
Neto dobitak za godinu					523.609	523.609
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.	173.223	23.886	364.461	120.352	2.654.462	3.336.384
Korekcije		136	7.570	-47.702	286.472	246.476
Raspodela dobiti					-307.576	-307.576
<i>Stanje na dan 31. decembra 2015.</i>	<i>173.223</i>	<i>24.022</i>	<i>372.031</i>	<i>72.650</i>	<i>2.633.358</i>	<i>3.275.284</i>

33.1 Osnovni kapital

Registrovani iznos osnovnog kapitala Matičnog Društva kod Agencije za privredne registre (broj registracije 8049/2005 od 30.03.2005 godine) iznosi 173.223 hiljada RSD.

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti ISIN RSEPEN41315, registrovano stanje vlasništva akcija ENERGOPROJEKT ENTEL AD na dan 31.12.2015. godine prikazano je u narednim tabelama: prikazati ako je moguće, sa sajta Centralnog registra.

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2015	2014
Akcijski kapital :	173.223	173.223
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica ENERGOPROJEKT HOLDING 86,26	149.426	149.426
b) Akcijski kapital eksterno OSTALI AKCIONARI	23.797	23.797
UKUPNO	173.223	173.223

Akcijski kapital čini 422.495 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 173.223 hiljada RSD), odnosno pojedinačne knjigovodstvene vrednosti od 410,00 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog Matičnog Društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Matičnog Društva se trguje na na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

33.2 Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2015	2014
Zakonske rezerve	22.744	22.744
Statutarne i druge rezerve	1.278	1.142
UKUPNO	24.022	23.886

33.3 Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	2015	2014
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina poslovna zgrada Energoprojekt	345.467	339.728
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	17.212	15.381
<i>Svega</i>	<i>362.679</i>	<i>355.109</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	867	867
Ostale revalorizacione rezerve	8.485	8.485
UKUPNO	372.031	364.461

Ostale revalorizacione rezerveve 8.485 hiljada RSD predstavljaju 20% od revalorizacionih rezervi ENERGOPLASTA DOO.

33.4 Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerevalorizacionih dobitaka po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	72.650	120.352
UKUPNO	72.650	120.352

33.5 Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	2015	2014
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	2.130.853	1.693.203
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	0	8.231
d) kursne razlike	286.472	245.452
e) Raspodela dobitka	-307.576	-306.732
<i>Svega</i>	2.109.749	1.640.154
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	523.609	490.699
UKUPNO	2.633.358	2.130.853

Raspodela neraspoređenog dobitka izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara Društva donetoj na 24. redovnoj sednici u okviru tačke 5. dnevnog reda, održanoj dana 04.06.2015. godine).

34. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara	223.048	152.089			375.137
Dodatna rezervisanja	115.541	90.529			206.070
Iskorišćeno u toku godine	0	-27.707			-27.707
Ukidanje neiskorišćenih iznosa		-1.398			-1.398
Stanje na dan 31. decembra 2014.	338.589	213.513	0	0	552.102
Dodatna rezervisanja kursne razlike	147.082	7.919			155.001
Iskorišćeno u toku godine		-20.040			-20.040
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	-75.716	0			-75.716
Stanje na dan 31. decembra 2015.	409.955	201.392	0	0	611.347

34.1 Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivan i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine. Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od **8%**.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenu inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je reaian godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 5%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrđeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostaiog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

34.2 Dugoročna rezervisanja za troškove u garantnom roku

Rezervisanja za troškove u garantnom roku su ukalkulisana na osnovu najbolje procene rukovodstva i na osnovu prethodnog iskustva, i očekuje se da budu plativa u periodu manjem od 5 godina. Konačni iznos obaveze koja će se platiti može biti različit od one koja je rezervisana u zavisnosti od budućih

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

razvoja događaja. Ova rezervisanja nisu diskontovana pošto uticaj diskontovanja nije materijalno značajan.

Sa iste pozicije je skinuta rezervacija u visini od 75.716 hiljada RSD.

35. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		2015	2014
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	5%	8.407	8.088
UKUPNO		8.407	8.088

Obaveze po osnovu finansijskog zakupa se otplaćuju na period od 5 godina i uz kamatnu stopu koja je 5%. Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu finansijskog zakupa, Društvo je deponovalo čekove-novčana sredstva u iznosu od RSD 8.088 hiljada.

36. KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		2015	2014
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	5%	3.374	
UKUPNO		3.374	

Obaveze po osnovu finansijskog zakupa se otplaćuju na period od 5 godina i uz kamatnu stopu koja je 5%. Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu finansijskog zakupa. Iznos od 3.374 hiljade RSD je deo obaveza koji dospeva do jedne godine.

37. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2015	2014
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	9.445	5.136
UKUPNO	9.445	5.136

38. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	9.075	9.471
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	121	1.821
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači u zemlji	8.109	8.292
Dobavljači u inostranstvu	634.989	488.808
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	652.294	508.392

Obaveze prema dobavljačima ne sadrže kamatu.

Rukovodstvo Matičnog Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima data je u okviru Napomene 8.3.

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2015 godine u iznosu od 634.989 hiljada RSD su izražene u stranoj valuti, Qatar 499.972 hiljada RSD, Oman 101.511 hiljada RSD i Emirati 33.506 hiljada RSD.

39. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze iz specifičnih poslova:		
c) Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica	16.174	116.166
<i>Svega</i>	<i>16.174</i>	<i>116.166</i>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	473.201	383.455
Druge obaveze:		
b) Obaveze za dividende	11.308	10.209
d) Obaveze prema zaposlenima	4.960	2.295
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	57	57
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	36	105
h) Ostale razne obaveze	-	-
<i>Svega</i>	<i>16.361</i>	<i>12.666</i>
UKUPNO	505.736	512.287

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Obaveze po osnovu zarada i ostale nepomenute obaveze se najvećim delom odnose na obaveze (neto, porezi i doprinosi, obaveze Komorama) za decembarsku zaradu, koja je u Matičnom društvu isplaćena u januaru naredne godine.

Obaveze za neisplaćene dividende (razlog akcionari nisu otvorili račune za svoje hartije od vrednosti).

Obaveze iz specifičnih poslova se najvećim delom odnose na obavezu prema partneru po ugovoru za Phasu VII i MESAID u Qataru (za retenš ne naplaćen i neplaćen partneru (u 2015. godini 116.166 hiljada RSD, a u 2013. godini 95.071 hiljada RSD).

Rukovodstvo Matičnog Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

40. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

40.1 Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveza za porez iz rezultata	641.350	584.774
UKUPNO	641.350	584.774

Obaveza za porez iz rezultata u kompaniji Qatar iznos od 641.350 hiljada RSD proističe iz obaveze za nepriznate troškove HO od strane lokalne poreske uprave.

40.2 Pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2015	2014
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	62.009	46.447
UKUPNO	62.009	46.447

41. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2015	2014
Odložene poreske obaveze	63.495	62.966
UKUPNO	63.495	62.966

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Matično Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Matično Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Matično Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Matičnog Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobiti kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2014. godine	12.407			1.062	13.469
Na teret/u korist bilansa uspeha	-5.022			0	-5.022
Direktno na teret kapitala	54.519				54.519
Stanje 31.12.2014. godine	61.904	0	0	1.062	62.966
Na teret/u korist bilansa uspeha	529			0	529
Direktno na teret kapitala	0				0
Stanje 31.12.2015. godine	62.433	0	0	1.062	63.495

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Matičnog Društva prikazana je u narednoj tabeli.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	62.966	14.366
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	63.495	62.966
Promena stanja odloženih poreskih sredstava (obaveza) neto efekat	(529)	(48.600)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Odloženi poreski prihodi (rashodi) perioda	(529)	3.960
Revalorizacione rezerve	-	(60.105)
Neraspoređeni dobitak prethodne godine	0	7.545
UKUPNO	(529)	(48.600)

Na osnovu promena stanja odloženih poreskih sredstava i obaveza u 2015. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od .529 hiljada RSD.

42. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Matično Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2015. godine

Sva potraživanja i obaveze usaglašeni.

43. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST GRUPE DOHA BANK

Zavisno pravno lice - kompanija „Energoprojekt Entel” Doha, Qatar ima pravo raspolaganja i plodouživanja na nepokretnosti, ukupne stambene površine 4.488 m², koje se nalaze na katastarskim parcelama broj 65582, 65583, 65584, 65585, 65586, 65587, 65588, 65589 i 65590 površine 10.736

m², u Dohi - Qatar, Zone 44, East Al Naija, Al Mumtaza Street Doha Qatar, a koja je u knjižnom vlasništvu lokalnog fizičkog lica.

Knjižni vlasnik je stavio hipoteku na imovinu u Doha banku po ugovoru broj 52973 kao kolateral na ime dobijanja ponudbenih i garancija za dobro izvršenje posla u korist Energoprojekt Entel Doha.

44. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Matičnog Matičnog Društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Matično Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Matičnog Matičnog Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2015	2014
Data jemstva, garancije i druga prava	2.472.632	3.487.208
UKUPNO	2.472.632	3.487.208

1. Iznos od 1.932.253 hiljada RSD je iznos za date ponudbene garancije i za garancije za dobro izvršenje posla u kompanijama ENTELA u Qataru, Omanu i Emiratima.
2. Entel je jamac ENERGOPROJEKT NISKOGRADNJI za garanciju za dobro izvršenje posla u visini od 1.541.694 hiljada RSD.

45. SUDSKI SPOROVI

Pregled sudskih sporova u Srbiji dat je u tabeli.

Društvo ima sudski spor u Qataru sa Ministarstvom finansija. Predmet su nepriznati konsultantski troškovi sa Head office, troškovi se odnose na 2008, 2009 i 2010. godina. Spor je u visini od 639.408 hiljada RSD.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora U RSD	Nadležni sud	Fiz. ili pravno lice	Stepen postupka	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
1.	Marko Martinoli	EP Entel a.d.	Poništaj pojedinačnog finansijskog izveštaja		Privredni sud u Beogradu	Fizičko lice	Drugostepeni	Prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev	
2.	Vladimir Grabež, Marko Martinoli, Activist d.o.o., Activeast management ltd.	EP Entel a.d.	Otkup akcija po zahtevu nesaglasnog akcionara	452.071.063,00	Privredni sud u Beogradu	Fizičko i pravna lica	Prvostepeni	2016.	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, tužioci uložili žalbu
3.	Siniša Kisić	EP Entel a.d.	Otkup akcija po zahtevu nesaglasnog akcionara	104.803.172,80	Privredni sud u Beogradu	Fizičko lice	Prvostepeni	2016.	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, tužilac uložio žalbu
4.	EP Entel a.d.	JP EPS (RB Kolubara)	Isplata duga po računima	11.628.000,00	Privredni sud u Beogradu	Pravno lice	Prvostepeni	2016.	Osnovano

46. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Matičnog Društva i povezanih strana. Povezanim

stranama se, sa aspekta Matičnog Društva, smatra: **zavisna Matičnog Društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

<i>Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Prihodi:		
Ostala poveza pravna lica		
· EP OPREMA	-	33.201
· EP HOLDING	160	334
· EP GARANT	62	61
· EP INDUSTRIJA	911	7.905
· EP VISOKOGRADNJA	322	316
· EP HIDROINŽENJERING	2.879	2.548
· EP ENERGO NIGERIJA	-	9.709
Svega prihodi	4.334	54.074
Rashodi:		
Ostala povezana pravna lica		
· EP OPREMA	7.997	4.742
· EP HOLDING	91.295	95.047
· EP ENERGO DATA	5.373	4.492
· EP GARANT	302	293
· EP VISOKOGRADNJA	267	323
· EP HIDROINŽENJERING	54	29
· EP ARHITEKTURA I URBAN	-	1.118
· EP INDUSTRIJA	218	451
Svega rashodi	105.506	106.495

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

<i>Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Ostala povezana pravna lica		
EP VISOKOGRADNJA	375	287
EP INDUSTRIJA	67	2.136
EP HIDROINŽENJERING	1.080	340
GARANT	6	6
<i>Svega</i>	<i>1.528</i>	<i>2.769</i>
Obaveze:		
· EP OPREMA	-	32.050
· EP HOLDING	9.075	9.471
· EP ENERGDATA	121	261
<i>Svega</i>	<i>9.196</i>	<i>41.782</i>

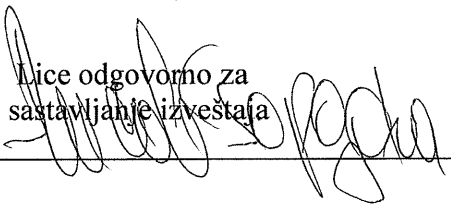
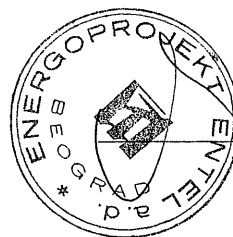
Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i nemaju kamatu.

47. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

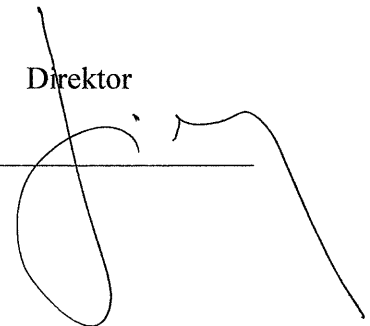
Nakon bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
20.03.2015. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje izveštaja

Direktor

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA NA GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

Akcionarima Energoprojekt Entel a.d. Beograd

Izvršili smo reviziju redovnih i konsolidovanih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Entel a.d. Beograd (u daljem tekstu: "Društvo") za godinu završenu 31. decembra 2015. i obelodanjenih u godišnjem izveštaju o poslovanju, odnosno konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju Društva za 2015. godinu, a na koje smo izdali mišljenje 7. aprila 2016. godine.

Odgovornost rukovodstva za godišnji izveštaj

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i tačnost godišnjeg izveštaja o poslovanju, odnosno konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu i Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 31/2011).

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju, odnosno konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju Društva za 2015. godinu sa redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Naši postupci u tom pogledu su obavljani u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 "Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije", i ograničeni su samo na ocenu usaglašenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju, odnosno konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju sa revidiranim redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Mišljenje

Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju, odnosno konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju Društva za 2015. godinu usklađeni su, po svim materijalno značajnim pitanjima, sa revidiranim redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva za 2015. godinu.

Beograd, 25. april 2016. Godine

Igor Radmanović
Ovlašćeni revizor

Digitally signed by
Igor Radmanović
100040202-09059
75710257

II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

- Opšti podaci;
 - Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture;
 - Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje kao i informacije o kadrovskim pitanjima;
 - Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo;
 - Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen;
 - Značajniji poslovi sa povezanim licima;
 - Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja;
 - Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine;
 - Postojanje ogranaka;
 - Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;
 - Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;
 - Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja.
-

Napomena:

Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu.

Opšti podaci

Poslovno ime: Energoprojekt Entel a.d.

Sedište i adresa: Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12

Matični broj: 07470975

PIB: 100389086

Web sajt i e-mail adresa www.ep-entel.com; office@ep-entel.com

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata: BD 8049 od 29.3.2005. godine

Delatnost (šifra i opis): 7112 osnovna delatnost Društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE

Broj zaposlenih (prosečan broj u 2015. godini): 185

Deset najvećih akcionara na dan 31.12.2015.

Rbr.	Akcionar	Maticni broj	Broj akcija	% emitovanih FI
1.	ENERGOPROJEKTHOLDING A.D.	07023014	364,453	86.262086 %
2.	GRABEZ VLADIMIR	0504966710037	8,289	1.961917 %
3.	KISIC SINISA	1109956710176	2,440	0.577522 %
4.	MARTINOLI MARKO	2611979710298	1,969	0.466041 %
5.	MILOSAVLJEVIC MILORAD	2510939710057	1,550	0.366868 %
6.	GOLUBOVIC LJUBISA	2207946710246	1,135	0.268642 %
7.	MILENKOVIC ZORAN	0210965762919	750	0.177517 %
8.	VINKOVIC DIANA	0311958715337	750	0.177517 %
9.	RANDELOVIC TOMISLAV	2108949710079	744	0.176097 %
10.	ZIKIC BOZIDAR	1102949710190	714	0.168996 %

Vrednost osnovnog kapitala (000 RSD): Osnovni akcijski kapital 173.223 RSD

Broj izdatih akcija - obične: 422.495 običnih akcija, nominalna vrednost akcije je 410 RSD.

ISIN broj: RSEPENE41315

CIF kod: ESVUFR

Cena akcija u izveštajnom periodu:

- Poslednja cena (na dan 31.12.2015.): 11.500 Rsd/akciji
- Najviša cena: 11.500 Rsd/akciji
- Najniža cena: 6.251 Rsd/akciji

Tržišna kapitalizacija (na dan 31.12.2015.): 4.858.692.500 Rsd

Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije: Beogradska berza, Novi Beograd, Omladinskih brigada 1.

Akcije Energoprojekt Entela a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Poslovno ime, sedište i poslovna adresa revizorske kuće:
BDO d.o.o.Beograd, Knez Mihailova 10
Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije:
Beogradska berza, Novi Beograd, Omladinskih brigada 1

Podaci o Upravi društva

Članovi Odbora direktora Energoprojekt Entel (sadašnje stanje)

1. Zoran Jovanović, predsednik OD
2. Slobodan Jovanović, član OD
3. Latinka Obradović, član OD
4. Mladen Simović, član OD
5. Dragan Aleksić, član OD

Članovi Nadzornog odbora (na dan 31.12.2015.):

Ime, prezime i prebivalište

1. Anđelko Kovačević, dipl. inž. građevine, nezavisni član, predsednik
2. Tamara Kaznovac Popović, dipl. ecc, nezavisni član
3. Dragan Aleksić, Beograd, član
4. Slobodan Jovanović, Beograd, član
5. Aleksandar Glišić, Beograd, član
6. Vladimir Sekulić, Beograd, član
7. Nebojša Peruničić, Beograd, član

Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Energoprojekt Entel a.d, Beograd sačinjava matično akcionarsko društvo - Energoprojekt Entel a.d., Beograd i 3 zavisna društava . Izvorna delatnost preduzeća, projektovanje termoenergetskih objekata, zastupljena je u radu Energoprojekta od njegovog osnivanja 1951. godine. Tokom godina svog razvoja preduzeće je (od 1990. godine ENTEL) kompletiralo i širilo svoju uslugu tako da danas pokriva pružanje usluga projektovanja i konsaltinga u oblastima vezanim za energetiku, vodu, telekomunikacije i zaštitu životne sredine, kao i upravljane realizacijom projekata u ovim oblastima.

Paralelno sa radom na termoenergetskim objektima, razvijena je i delatnost na projektovanju i konsaltingu prilikom gradnje razvodnih postrojenja, trafostanica i dalekovoda, prvo u zemlji, a u poslednjih dvadeset godina uspešno realizuje projekte u Nigeriji, Kataru, Omanu, UAE i Jordanu.

ENTEL je učestvovao u realizaciji projekata termoenergetskih objekata sa konvencionalnim, novim i obnovljivim izvorima energije, upravljanjem složenim energetskim sistemima i odgovarajućom ekološkom zaštitom, tretirajući sve izvore zagađenja vazduha, tla i vode iz energetskih sistema. Poslednjih nekoliko godina ENTEL je imao i nekoliko projekata na obnovljivim izvorima električne energije (solarne i vetroelektrane).

Realizacija ugovora odvija se u Beogradu, za sve domaće i delimično inostrane poslove, uz angažovanje u zemljama ugovaranja poslova radom kroz ino kompanije.

Grupu za konsolidaciju čine matično društvo Energoprojekt Entel a.d. i niže navedeno zavisno društvo i zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije:

- ENERGOPLAST D.O.O Beograd 20% vlasništva
- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR 100% vlasništvo
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C 100% vlasništvo
- kompanija ENERGO CONSULT UAE 100% vlasništvo

U konsolidaciju uključen je Energoplast d.o.o (20 % učešća) po ekviti metodi a kompanije se konsoliduju 100% kroz konsolidovani finansijski izveštaj.

Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine

Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine društva detaljno su prikazani i objašnjeni u okviru "Napomena uz finansijske izveštaje za 2015. godinu Energoprojekt Entela a.d." (u okviru poglavlja 1. Godišnjeg izveštaja). U nastavku su prikazani samo neki od relevantnih parametara poslovanja, koji su značajni za pravilno razumevanje navedene materije.

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Energoprojekt Entela a.d. (matičnog društva) u 2015. godini bila je sledeća

Struktura bruto rezultata	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Poslovni prihodi	571.285	568.155
Poslovni rashodi	571.021	543.293
Poslovni rezultat	264	24.862
Finansijski prihodi	347.231	368.579
Finansijski rashodi	15.084	16.703
Finansijski rezultat	332.147	351.876
Ostali prihodi	241	51.376
Ostali rashodi	9.117	7.342
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	-8.876	44.034
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	0	981
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	8	
UKUPNI PRIHODI	918.757	989.091
UKUPNI RASHODI	595.230	567.338
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	323.527	421.753

Neto dobitak po akciji

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	296.218	397.509
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	701	941

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Energoprojekt Entela a.d. konsolidovano u 2015. godini bila je sledeća:

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	5.486.318	3.856.140
Poslovni rashodi	5.105.577	3.747.143
Poslovni rezultat	380.741	108.997
Finansijski prihodi	95.605	72.698
Finansijski rashodi	8.362	18.788
Finansijski rezultat	87.243	53.910
Ostali prihodi	111.720	378.623
Ostali rashodi	28.802	31.632
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	82.918	346.991
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	16	5.045
UKUPNI PRIHODI	5.693.659	4.312.506
UKUPNI RASHODI	5.142.741	3.797.563
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	550.918	514.943

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	523.609	490.699
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	1.239	1.161

Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Očekivani razvoj društva u narednom periodu realizovaće se u skladu sa usvojenim strateškim dokumentima društva:

- **"Srednjoročni (četvorogodišnji) program poslovne politike Energoprojekt Holding a.d. i sistema Energoprojekt za period od 2011. do 2015. godine"** (usvojen na XXXVI godišnjoj sednici Skupštine akcionarskog društva Energoprojekt Holding a.d. održanoj 30.06.2011. godine);
- **"Program sprovođenja poslovne politike Energoprojekt Holding a.d. i sistema Energoprojekt za period od 2011. do 2015. godine"** (usvojen na 2. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 29.07.2011. godine). Implementacija usvojenog srednjoročnog programa rada je u toku, i realizuje se preko niza konkretnih projekata (ukupno 16 projekata), za koje su formirani odgovarajući radni timovi i definisana dinamika projektnih aktivnosti;
- **"Osnovne smernice poslovanja sistema Energoprojekt u mandatnom periodu"** (usvojen na 2. sednici Nadzornog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 23.03.2012. godine, na predlog generalnog direktora).

U srpskoj privredi je sredinom godine zaustavljen recesioni trend nasleđen iz prethodne godine i došlo je do rasta investicija i ubrzavanja aktivnosti na pojedinim domaćim infrastrukturnim projektima. Istovremeno, nastavljeno je slabljenje tražnje domaćinstava i države sa negativnim uticajem na privrednu aktivnost, što je uticalo na relativno skroman rast BDP od 0,9%.

2015. godinu karakterišu iste okolnosti sa kojima je se završila 2014. godina, odnosno:

- Sprovođenje Zakona o javnim nabavkama favorizuje kriterijum najniže cene, a marginalizuje kompetentnost ponuđača, što smatramo karakteristikom Entela od koje ne treba odustati, jer je kompetentnost bitna na tržištima koja čine dominantan prihod preduzeća. Nepodeljeno je mišljenje stručnjaka da će ovakav stav, kao i otvoreni postupci javnih nabavki bez adekvatnih filtera za izbor kompetentnih ponuđača, napraviti znatno veću štetu od deklariranih ušteda;
-
- Izostanak očekivanih odluka u sektoru energetike, bar kada su u pitanju projekti koji se ne mogu odložiti, kao i reorganizacija EPS-a kao važnog klijenta Društva u kojoj će proizvodni entiteti izgubiti mogućnost ugovaranja značajnijih poslova, tera naručioca da odjednom na tržište izbacuje niz tendera, što Entel dovodi u tešku poziciju nuđenja projekata od kojih se očekuje završetak kompleksnih projekata u neprirodno kratkim rokovima;
-
- Opredeljenje države da je obaveza javnih preduzeća pravljenje profita, dovodi preduzeća u stanje optimizacije rada u cilju ostvarenja profita, što će, u krajnjem slučaju, dovesti do povećanog uvoza proizvoda koje su do sada ona isporučivala, a umanjenja sopstvene proizvodnje, pa i potrebe za izgradnjom novih objekata i održavanjem trenutno raspoloživih. Ovakav pristup, bez obzira na posledicu po širu zajednicu, umanjice i potencijal nuđenja za Entel;
-
- I pored velike žurbe da se odlagani projekti urade što brže, na šta naručioca često teraju i obaveze usklađivanja objekata sa preuzetim obavezama prema energetske zajednici JI Evrope, odluke za neke bitne projekte u Srbiji i okruženju od interesa se odlažu zbog nedostatka sredstava i drugih prioriteta.
-

- Dominantni kupac na domaćem tržištu je upravo u fazi preispitivanja daljih aktivnosti oko realizacije ovih projekata, do skoro smatranih prioritetnim;
- Odluka o izgradnji novog bloka „Kostolac B3“, na kojoj Entel planira učešće velikog obima, bez obzira na sve procedure koje je ispunila, i pored ratifikacije kredita od strane Narodne skupštine, zbog odlaganja uplate drugog dela avansa, i dalje je na čekanju aktiviranja, mada su sada ispunjeni uslovi za aktiviranje ugovora (ugovor će biti aktiviran 04.01.2016. godine). Pripreme za objavljivanje ugovora na ovom projektu za koji je Entel izuzetno zainteresovan trajale su skoro godinu dana. Do kraja 2015. godine Entel je predao i ponudu za ovaj posao;
- Upućenost zemlje na sredstva koja se obezbeđuju u vidu kredita, koja skoro nužno usmerava projekte na kompanije bliske miljeu odakle sredstva dolaze, poseban je problem sa kojim se već suočila čitava privreda, pa i Entel. Prostor koji ovakav pristup poslu ostavljaju kompanije koje su na ovakav način došle do posla, izvesno se svode na nužno i u meri uslovljenosti zakonskom regulativom, što dodatno može učiniti strane učesnike kompetentnijim i u toj oblasti, jer se svodi na prilagođavanje dokumentacije urađene od stranih kompanija i provođenje kroz lavirint domaćeg zakonodavstva. Proklamovanje nemogućnosti daljeg zaduživanja države istu vodi u aranžmane koji će po svojim posledicama biti teži za nju;
- Neuobičajeno visok broj JN sa brižljivo preciziranim uslovima za učešće, unapred usmerenim na samo jednu kompaniju, sa visokim budžetima, ali nama nedostupnim;
- Striktnost Zakona o planiranju i izgradnji, do sada neprimenjenog na velikim energetske objektima, sa dugim periodom izgradnje, pokolebala je i investitore u obnovljive izvore (vetroelektrane), u kojima je Entel gradio poziciju za značajnije učešće;
- Novi Zakon o planiranju i izgradnji uneo je dodatnu konfuziju kod naručilaca naših usluga, projekte dugog trajanja zatekao u pola procedure i kod naručioca stvorio dilemu na koji način nastaviti rad na projektu. Zahtevi novog Zakona će nakon isteka prelaznog perioda za obaveznu njegovu primenu (početak septembra) imati i pozitivne poslovne efekte, jer će zahtevati doradu/dopunu/preradu već urađene dokumentacije;
- Preispitivanje opredeljenja države oko sprovođenja preuzetih obaveza podrške izgradnje obnovljivih izvora, dovodi nekoliko projekata u kojima je Entel imao učešće i gajio poziciju za nastavak saradnje u neizvesnost i zastoju;
- Stranim kompanijama je stvorena mogućnost liberalnog tržišta koje im je omogućilo izbegavanje obaveza koje domaćim kompanijama stvaraju značajan trošak, i njihovo učešće čine manje konkurentnim.
- Konfuzija oko mogućnosti snabdevanja Srbije gasom u narednom periodu, otvoriće neke projekte koji se smatraju alternativom, što može povoljno uticati na poslovne mogućnosti.

Poslovanje Društva, i u ovako otežanim uslovima, bazirano je na aktivnom učešću na tržištu (u julu je pripremano 25 ponuda od ukupno 109 ponuda rađenih u izveštajnom periodu), nuđenju i usluga koje su i ispod granice projektne profitabilnosti, drastičnim obaranjem cena ponuđenih usluga, sa pokušajem obezbeđenja što je moguće veće uposlenosti i očuvanju referenci i radne kondicije zaposlenih. To, naravno, trajno nije moguće, ukoliko se ne dođe i do profitabilnijih projekata, što Entel uspeva na većim projektima u zemlji i ino projektima.

Imajući u vidu neophodnost zadržavanja leaderske pozicije u delatnosti, nameće se potreba razvoja, kako u oblastima delovanja, tako i samih tržišta na kojima je Entel aktivan, kao i uspostavljanje mehanizama koji stoje na raspolaganju konkurentskim kompanijama za dobijanje posla, što je u suprotnosti sa poslovnim efektima koji se na domaćem tržištu mogu ostvariti i mogućnošću dolaska do sredstava kojima se ovakvi projekti mogu finansijski podržati.

U situaciji u kojoj se tržište u oblasti od interesa nalazi, Entel je u periodu I-XII 2015. godine, pored poslova u Srbiji, prema prilikama nudio usluge i u okruženju, odnosno za projekte čija se realizacija u okruženju očekuje (CG, BIH), kao i u Kazahstanu, Belorusiji, kao i klijentima iz drugih zemalja (Španija, Češka) za tržišta u kojima već imamo prisustvo (CG, Oman).

1.2. Uslovi poslovanja u inostranstvu

Poslovanje u inostranstvu se nastavlja na našim tradicionalnim tržištima:

- u regionu Katar (koji obuhvata ino-kompanije u Kataru, Abu Dabiju i Dubaiju) i
- u Omanu.

Strateški poslovi od interesa za EPE, pogotovo u sektoru proizvodnje, prenosa i distribucije struje i vode, su i dalje aktuelni. Takvih projekata ima manje ali su oni sa značajno većom vrednošću.

Na Bliskom Istoku sve više dolazi do obustavljanja projekata koji nisu od vitalnog strateškog značaja zbog posledica koje izaziva niska cena nafte.

Neformalno je potvrđeno da je ishod ponude za Fazu 12, predate najznačajnijem katarskom klijentu Kahrami, pozitivan, te očekujemo da će nam biti dododeljen ugovor.

U Kataru je i dalje smanjen obim ugovaranja, ali poslovanje je stabilno i sa prihodom iznad nivoa ostvarenog istog kvartala prethodne godine, te se može zaključiti da je plan za 2015. godinu ostvaren.

Od početka 2015. godine ugovoreno je ukupno 63 novih poslova, ukupne vrednosti od oko 22MEUR, od kojih su 24 posla ugovorena u poslednjem kvartalu.

Što se tiče okolnih država, očekujemo ishod ponude za projekat Interkonekcije između Etiopije i Sudana. U Jordanu i dalje nemamo odziv od strane klijenata.

U Bahreinu i dalje očekujemo ishod ponude za konsultantske usluge za prenos električne energije za projekat Water Garden City. Postupak registracije inopunkta u Bahreinu je pri kraju i očekuje se da će biti završen sredinom januara, 2016. godine.

U Libanu smo u saradnji sa lokalnom konsultanskom kompanijom predali ponudu za tender nadzora izgradnje 220kV trafostanice.

U Saudijskoj Arabiji nema novih poslovnih prilika u kojima imamo učešće.

U izveštajnom periodu uslovi poslovanja u Omanu se nisu značajno promenili. Usporeno plaćanje od strane naših glavnih investitora je i dalje prisutno. Problem likvidnosti koji postoji od kraja prošle godine još uvek traje, a treba naglasiti da su naša potraživanja i dalje više od tri puta veća nego u ranijem periodu. Pored usporenog privrednog ambijenta i loše naplate u Omanu se situacija komplikuje i usled lošeg zdravstvenog stanja Sultana koji nema direktnu naslednu liniju.

Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen

Od dana bilansiranja do dana objavljivanja predmetnog izveštaja nije bilo bitnijih poslovnih događaja, koji bi zahtevali obelodanjivanje ili bi uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

Relevantne poslovne vesti o bitnim događajima redovno se objavljuju na web sajtu Energoprojekta (<http://www.energoprojekt.rs>) i Beogradske berze (na srpskom i engleskom jeziku), u sklopu obaveza vezanih za kotiranje na Prime listingu Beogradske berze.

Značajniji poslovi sa povezanim licima

Shodno zahtevima iz MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr.; između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **zavisnih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

<i>Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Prihodi:		
Ostala poveza pravna lica		
· EP OPREMA	-	33.201
· EP HOLDING	160	334
· EP GARANT	62	61
· EP INDUSTRIJA	911	7.905
· EP VISOKOGRADNJA	322	316
· EP HIDROINŽENJERING	2.879	2.548
· EP ENERGNIGERIJA	-	9.709
<i>Svega prihodi</i>	<i>4.334</i>	<i>54.074</i>
Rashodi:		
Ostala povezana pravna lica		
· EP OPREMA	7.997	4.742
· EP HOLDING	91.295	95.047
· EP ENERGDATA	5.373	4.492
· EP GARANT	302	293
· EP VISOKOGRADNJA	267	323
· EP HIDROINŽENJERING	54	29
· EP ARHITEKTURA I URBAN	-	1.118
· EP INDUSTRIJA	218	451
<i>Svega rashodi</i>	<i>105.506</i>	<i>106.495</i>

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Ostala povezana pravna lica		
Potraživanja:		
EP VISOKOGRADNJA	375	287
EP INDUSTRIJA	67	2.136
EP HIDROINŽENJERING	1.080	340
GARANT	6	6
Svega	1.528	2.769
Obaveze:		
EP OPREMA	-	32.050
EP HOLDING	9.075	9.471
EP ENERGODATA	121	261
Svega	9.196	41.782

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i nemaju kamatu).

Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Najznačajniji klijenti za ENTEL u Srbiji su i dalje EPS i EMS. Rad za EDB prolazi kroz različite faze zainteresovanosti EDB-a za našim uslugama. Pored navedenih, treba računati i na naručioce van navedenih institucija, zainteresovane, kako za izgradnju termoenergetskih izvora (NIS), tako i za izgradnju obnovljivih izvora. Iskustvo je da određeni broj takvih investitora u Srijbi predstavlja kadrovska struktura nedorasla poslu sa interesom koji je ponekad u suprotnosti sa interesom stvarnog investitora, koji otežavaju protokom informacija ka njemu, a u skladu sa navedenim interesima.

Pored navedenih naručilaca, ENTEL obraća pažnju i na klijente sličnog profila u Crnoj Gori, Republici Srpskoj i Makedoniji. Jedna od smetnji za nastup u CG i Makedoniji, i pored nekoliko interesantnih poslovnih prilika u 2015. godini, ostaje i zahtev za posedovanjem lokalnih licenci, što iziskuje visok trošak sa ograničenom mogućnošću njegove isplativosti. Obezbeđenje licenci u CG se opet preispituje, s obzirom da je u poslednje vreme nekoliko poslova od interesa za ENTEL realizovano u CG, a da ENTEL nije imao mogućnost direktnog nuđenja.

Nakon sticanja prvih referenci u oblasti obnovljivih izvora (solarne i vetroelektrane) sve je češći razlog poseta institucionalnih i privatnih investitora. Postizanje kompetentnosti u ovoj oblasti na lokalnom tržištu treba da bude ulaznica i na tržištima na kojima je ENTEL već prisutan, u meri potencijala ovih tržišta za navedene vrste izvora i interesovanja za njima.

Očekivani rast investicionih aktivnosti u Regionu još ne utiče značajnije na EPE poslovanje. Zbog unutrašnjih političkih problema, u Bahreinu nema značajnijih poslovnih aktivnosti, a vrlo slična je situacija i u Jordanu. S druge strane, evidentno je povećanje konkurencije pogotovu u Kataru, gde su mnoge kompanije otvorile ofise u očekivanju novih projekata.

U ovim uslovima, EPE agresivnom politikom nuđenja pokušava da zadrži nivo poslovanja iz ranijeg perioda, a samim tim i kadrove za nastup na očekivanim velikim infrastrukturnim projektima. Nastup na okolnim tržištima (Saudijska Arabija, Liban, Sudan) se takođe aktivno razmatra, naročito u oblastima u kojima možemo da ostvarimo prednost u odnosu na konkurenciju. Kompanija u Omanu posluje od 1997. godine i od tada beleži stabilan rast po svim parametrima poslovanja. Rast nije imao velikih skokova po godinama, ali se trend rasta beleži iz godine u godinu. Finansijska ekonomska kriza nije imala velike posledice na poslovanje kompanije. Uticala je na usporavanje realizacije projekata, ali se u ovom momentu oseća izlazak iz krize kroz najave velikih investicija u oblasti infrastrukture.

Tržište u Omanu u oblasti konsultantskih poslova je otvoreno. Investitori, da bi koristili benefite recesije u okolnim zemljama, mnoge tendere su deklarirali kao međunarodne i otvaraju vrata učešću kompanija van Omana. To povećava konkurenciju i na svim tenderima se pojavljuje veliki broj novih kompanija. U narednom periodu zaoštriće se uslovi pobjedjivanja na Tenderima. Zbog toga već radimo analize cena novih kompanija na otvorenim Tenderima kako bismo formulisali strategiju nudjenja novih poslova. Ne sme se izostaviti ni činjenica da Oman potresaju česte korupcijske afere, koje značajno utiču na lansiranje i dobijanje novih poslova, zatim trajanje njihovog ugovaranja i na kraju - naplatu.

Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Energoprojekt Holding a.d. uspostavlja i unapređuje sopstveni integrisani sistem menadžmenta (IMS) koji obuhvata menadžment kvalitetom (usaglašen sa standardom ISO 9001:2008), menadžment zaštitom životne sredine (usaglašen sa standardom ISO 14001:2004) i menadžment bezbednošću i zdravljem na radu (usaglašen sa standardom OHSAS 18001:2007).

Poslovne aktivnosti redovno se usklađuju sa primenljivim zahtevima pozitivne zakonske regulative u segmentu zaštite životne, uvrđuju se programi zaštite životne sredine i angažuje se na njihovom doslednom sprovođenju. Pomenuti programi sprovode se kroz analize i vrednovanja uticaja odnosno rizika u oblasti zaštite životne sredine, kao i kroz odgovarajuća tehničko-tehnološka rešenja i uputstva za otklanjanje i/ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu. U tom smislu, rukovodstvo Energoprojekta organizuje i stalno prati, preispituje i usmerava aktivnosti svih organizacionih delova, službi i pojedinaca kako bi ova politika IMS bila u potpunosti ostvarivana.

Aktivnosti društva na zaštiti životne sredine integrisane su i sprovode se u skladu sa poslovnim filozofijom i kroz zajedničke aktivnosti na nivou sistema Energoprojekt. Tako se kao primer može navesti "Projekat upravljanja otpadom", koji se sprovodi koordinisano, u skladu sa "Pravilnikom o upravljanju otpadom u poslovnoj zgradi Energoprojekta". Učešće predstavnika svakog društva iz sistema Energoprojekt u radnom timu za upravljanje otpadom, garancija je da će sve planirane aktivnosti na najjeftiniji i najefikasniji način biti i sprovedene: npr. selekcija različitog kancelarijskog materijala (iskorišćeni papir, istrošene baterije, akumulatori, rashodovani električni i elektronski uređaji), reciklaža istog, kao i njegovo odlaganje u skladu sa propisanim standardima, i slično.

Postojanje ogranaka

Energoprojekt Entel a.d. nema registrovane ogranke u Srbiji.

Sedište matičnog i zavisnih društava je u ulici Bulevar Mihaila Pupina broj 12, Novi Beograd.

Detaljan pregled i rezultati poslovanja entiteta Energoprojekt Entela a.d. iskazani su u okviru napomena uz pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje društava.

Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

U okviru napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja.

Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da rizični profil Društva uvek bude u skladu sa sklonošću Društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana. Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika;
- kamatnog rizika; i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR-ima i US-dolarima.

• **Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izložen preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor).

• **Rizik od promene cena** je rizik da će fer vrednost ili budućí tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti namenjenih prodaji, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja zbog dinamične prirode poslovanja Društva. Društvo nastoji da održi fleksibilnost finansiranja naplatom od kupaca i plasiranjem slobodnih novčanih sredstava. Pored pomenutog, saglasno politici Društva, sa kooperantima se potpisuju "back to back" ugovori kojima se deo rizika vezan za eventualnu docnju u naplati prenosi/deli sa istima.

Predmetna problematika je definisana i realizuje se u skladu sa usvojenim internim aktima društva:

- "Pravilnik o osnovama sistema interne kontrole i upravljanju rizikom u Energoprojekt Holding a.d." (usvojen na 121. sednici Izvršnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 27.01.2015. godine);
- "Pravilnik o radu sektora unutrašnjeg nadzora Energoprojekt Holding a.d." (usvojen na 94. sednici Izvršnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 23.09.2013. godine).
- "Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Energoprojekt Entela a.d." (usvojen na 17. sednici Odbora direktora Energoprojekt Entel a.d. održanoj 29.01.2013. godine).

Većina navedenih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet je Napomena uz finansijske izveštaje (gde je fokus pre svega stavljen na razmatranje finansijskih rizika: kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti) i/ili drugih internih akata Društva.

III. PODATCI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Energoprojekt Entel a.d. primenjuje KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. (koji je usvojen na 10. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Entela a.d. održanoj 30.01.2013. godine). Isti je javno dostupan na internet stranici društva (www.ep-entel.com).

Kodeksom korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d. uspostavljaju se principi korporativne prakse i organizacione kulture u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d., a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja društva.

Osnovni cilj kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosilaca, konzistentnost sistema kontrole i jačanje poverenja akcionara i investitora u društvo, sve u cilju dugoročnog poslovnog razvoja društva.

Organi društva ulažu napore da principi ustanovljeni Kodeksom, kada za tim postoji potreba, budu detaljnije razrađeni u okvirima drugih opštih akata društva.

U samoj primeni, ne postoje bitna odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja.

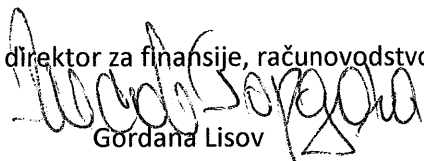
V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE KONSOLIDOVANOG GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, konsolidovani godišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Lice odgovorno za sastavljanje konsolidovanog godišnjeg izveštaja:

Energoprojekt Entel a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo

Gordana Lisov

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Entel a.d.

Direktor

Mladen Simović

VI. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA *

Napomena *:

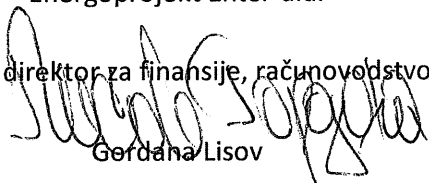
- Konsolidovani godišnji finansijski izveštaj Energoprojekt Entela a.d. za 2015. godinu je odobren i prihvaćen 21.03.2016. na sednici Odbora direktora izdavaoca.

Lice odgovorno za sastavljanje konsolidovanog godišnjeg
izveštaja:

Energoprojekt Entel a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo

Gerdača Lisov

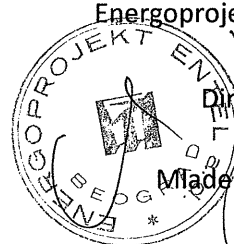

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Entel a.d.

Direktor

Mladen Simović

VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA *

Napomena *:

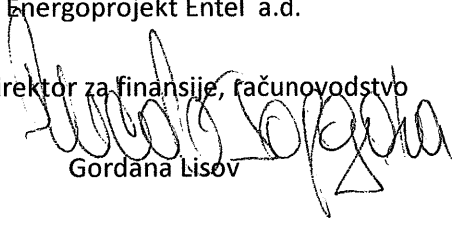
- Odluka o raspodeli dobiti društva za 2015. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti društva.

Lice odgovorno za sastavljanje konsolidovanog godišnjeg izveštaja:

Energoprojekt Entel a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo

Gordana Lisov

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Entel a.d.

Direktor

Mladen Simović

